

ANUL III. — 1900.

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

REVISTA ILUSTRATA

PROPRIETAR,

EDITOR

și

REDACTOR RESPONSABIL

IOAN BACIU

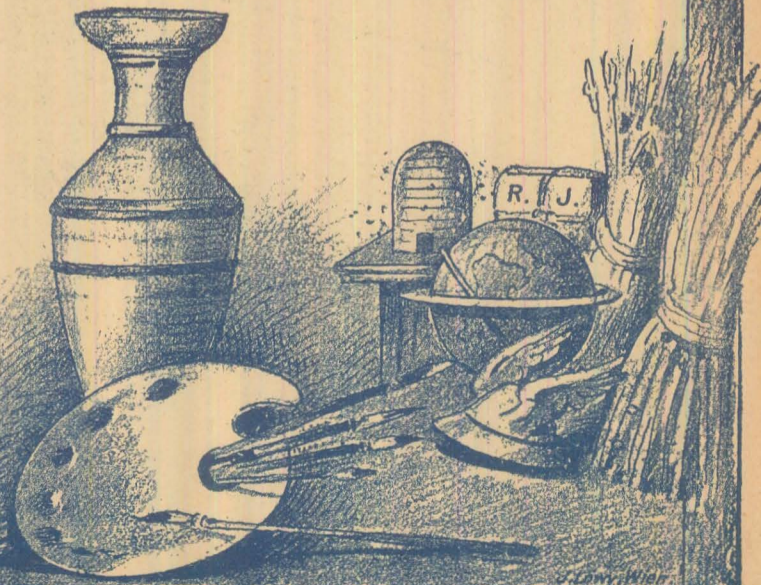
preot

în ȘOIMUȘ,

u. p. ȘIEUL-MARE (Nagy-Sajó)

TRANSILVANIA.

BIBLIOTECA ASOCIAȚIEI
TRADE ROM. P. CULT
ȘI LIT. POP. ROM.

CUPRINSUL ANULUI INTREG

AL

„REVISTEI ILUSTRATE“

pre anul 1900.

Poesii.

<i>Aurel.</i> Îți mai aduci aminte ?	pag. 80
„ In albumul ei	„ 93.
„ Te-ai dus de mult	„ 161.
<i>Boca Aron Velchereanu.</i> Cântarea Româniilor	pag. 65, 78, 79, 125.
<i>Bota Enea Pop.</i> Martiriul de la Sebastia	pag. 45.
<i>Di. de. rot.</i> Pe lună	„ 92.
„ „ „ Fără milă	„ 165.
<i>Emilian.</i> Un sunet de toamnă	„ 12.
„ Marș	„ 23.
<i>Muntenescu B. Vasile.</i> Fire de tort	„ 5.
<i>Nițu.</i> Așî vrea	„ 16.
<i>Oltean Teodor.</i> Eu cred	„ 28.
<i>Popp Antoniu.</i> Eri de sară	„ 123.
<i>Sabin.</i> Vers de toamnă	„ 147.
„ Departe	„ 162.
<i>Sciopul Iosif.</i> La începutul vîecului	„ 14.
„ Epigrame	„ 49.
<i>Simu Georgiu.</i> La mórtea lui Nichail Gogálnicean	„ 139.
<i>Simon P. S.</i> La Iulia	„ 8.
„ E mórta	„ 67.
„ Strofe	„ 98.
„ Tómnă	„ 106.
„ Respuns	„ 107.
„ Cântec	„ 128.
„ Lângă Crucea lui Ișus	„ 133.
<i>Toli.</i> Așa de mult	„ 116.
<i>Todoran Florea.</i> Un vis	„ 92.

Novele, piese teatrale, studii literare și filosofice, biografii și schițe topografice.

<i>Aegea M.</i> O cunostință	pag. 30, 31, 32.
„ Din caietul unui portolicoș	pag. 13, 66.
„ Din republica planurilor frumoșe	pag. 93, 101, 102.
<i>Bogdan A. Theodor.</i> Iertfa amorului nedescoperit	pag. 165.
<i>Bota Enea Pop.</i> Madame Tallien.	pag. 137, 138, 145, 146.
<i>Bugnariu Iuliu.</i> Adevăruri și sentințe,	pag. 12.
<i>Compilator.</i> Cucerirea apelor și a aerului	pag. 124, 125.
<i>Cinel.</i> Amintiri triste,	pag. 140, 147, 148.
<i>D. V.</i> Protopopul Moise Bocșan	pag. 48.
<i>Elefterescu Dr.</i> câteva cuvinte despre reumatism	pag. 122, 123.
<i>Grăpini P.</i> Principie de viață a imperatului Marc Aureliu	pag. 77, 78.
<i>Hermes.</i> Floarea satului	pag. 127, 128.
<i>Iov.</i> Flori pălite	pag. 21, 22, 23.
<i>Marga I.</i> Căsătorie și societate	pag. 98, 99, 108, 109, 115, 116.
„ Revedere	pag. 161.
<i>Petruț.</i> Pițărăii	„ 163.
<i>Pop Ioan Nițu.</i> Caracterul, comedie originală	pag. 50, 51, 52, 64, 65.
„ „ „ O rază de toamnă	pag. 89, 90.
„ „ „ Aforisme	pag. 167.

<i>Popp Antoniu.</i> Pictorul fără voie, comediă	pag. 8, 9, 10, 11.
„ „ „ Frumósa satului	pag. 67, 68, 69.
<i>Pop I. Releganul.</i> Fii fericit	pag. 6, 7, 8, 27, 28.
<i>R. r.</i> Ilustrațiunile noastre :	pag. 16, 39.
<i>R. . .</i> Importanța socială a religiunii	pag. 79, 80, 92, 106, 107, 121, 122.
<i>Raportorul.</i> Esposiția de la Paris	pag. 76.
<i>Rațiu Ioan preot.</i> Fragmente din viața și operele lui	
<i>Andrei Murășan</i>	pag. 136.
<i>Simu Georgiu.</i> Un suflet pocăit	pag. 1, 2, 3, 4, 24, 25, 26, 27, 42, 43, 44, 61, 62, 63, 64, 73, 74, 75.
„ „ „ Din trecuț	pag. 15, 16, 27, 28.
„ „ „ Personalități	pag. 91, 100, 101.
(—) <i>Profesorul Maxim Pop.</i>	pag. 29.

Amatorul pe tóte terenele.

<i>Prolog</i>	pag. 17.
<i>A. M. Dr.</i> Fotografii magice	„ 17.
<i>Amicul Popurului.</i> Său bun pentru alifii	„ 84.
„ „ Alifii pentru rane	„ 84.
„ „ Alifii sau flastru engleșesc	„ 84.
„ „ Pentru turiști și amici de sport	„ 84.
„ „ Picuri în contra durerii de măsele	„ 84.
„ „ Pentru negei	„ 84.
„ „ Apă de gură	„ 49.
<i>B. I.</i> Pastă ruginóșă pentru repărarea țevilor de fer	„ 33.
„ Ceva despre turte	pag. 33, 34.
„ Mijloc simplu de a trage ilustrațiunile pe tot felul de lemn	pag. 54.
„ Prismațina	„ 79.
„ Nimicirea gârgăritelor	„ 149.
„ Ceva despre turtărit	pag. 81, 82, 83, 84.
„ Bronzatul și auritul ramelor de icóne	pag. 94.
„ Pirografia	„ 110.
<i>Byciel.</i> Nouțăi pentru biciclete	„ 17.
<i>Chimistul.</i> Recepte contra bureților	„ 18.
„ Apă pentru dinți	„ 18.
„ Vies (lustru) rapid	„ 54.
„ Cleiu bun pentru celuloid, os, etc.	„ 81.
(<i>Fd-be</i>) Firmis pentru lemn de brad	„ 54.
<i>D-r.</i> Recepte contra durerii de dinți	„ 34.
„ Mijloc sigur contra molilor	„ 24.
<i>Drud. P.</i> Eau de cologne	„ 169.
„ „ Fluiditatea de bronzat	„ 169.
<i>Economul.</i> Pregătirea cașului de stîria	„ 102.
<i>Nițu.</i> Hectografie și tintă hectografică	„ 129.
„ Gratonomie	pag. 53, 54.
„ Hartie de copiat (indigo)	pag. 54.
„ Escelentă politură pentru hamuri	„ 141.
„ Cărți postale ornate artistic	„ 117.
„ Nori și plóie întrun pocai de apă	„ 117.
„ Scaldă desvoltativă fotografică	„ 81.

Găcitură de șach de Măriora Vlasi	„ 87.	Ioan Vodă cel cumplit	„ 61.
Găcitură de șach I. N. Pop,	„ 95.	Uscatul fânului	„ 62.
Găcitură de șach de E. Cutian	„ 103.	Diploma espoziției univ. din Paris	„ 65.
„ „ „ „ Valeriu Vêre	„ 41.	Ioan Lăpădat	„ 73.
„ „ „ „ Lucreția Mathe	„ 135.	Micul lăutar	„ 75.
„ „ „ „ Theodor A. Bogdan	„ 143.	Inermântarea lui Avram Iancu	„ 77.
„ „ „ „ Augustin S. Rațiu	„ 151.	Stîrpirea pirului	„ 89.

Poșta Redacțiunei.

19, 39, 59, 71, 87, 95, 103, 111, 119, 135, 151, 176,

Portrete și Ilustrațiuni.

Georgiu Bariți,	pag. 1.	Port țărănesc din Vinerea	„ 107.
Câmpeni	„ 3.	Cănele matematic	„ 108.
Biserica română din Lipova	„ 4.	Drumul printre sloiuri de gheață	„ 114.
Luneta cea mare de la Espoziția din Paris	„ 5.	Un pas prin munții nostri	„ 115.
Mașina sburătoare	„ 7.	Valea Gedrului	„ 116.
Lucrătorii din minele de diamant de la Kirgstown (t. Kimberley)	„ 10.	Echipajul Argonautului	„ 124.
Natalia	„ 11.	Argonautul tăiet de-a lungul	„ 124.
Muntele Francisc Iosif	„ 13.	Argonautul în reparație	„ 124.
Hora de la Plevna	„ 22.	Holland afară din apă	„ 124.
Alexandru Papiu Ilarian	„ 24.	Aerocyclul în sbor	„ 125.
Goronul lui Horea	„ 26.	Scaunul și pedalele aerocyclului	„ 125.
Prof. Maxim Pop	„ 29.	O nouă mașină americană	„ 125.
Aparatul d-rului Corning pentru de a pricinui visuri frumoase	„ 30.	Michail Cogălnicea	„ 137.
Greerele și Furnica dupe un tablou spus la espoziția din Paris	„ 31.	Oprirea navigațiunei pe canalul spandau de cotropi-	
Măsurile preventive în contra epidemiei din Orient	„ 35.	torea Elodea Canadensis	pag. 138.
Ocol de câmp ce se poate strămuta ușor	„ 42.	Bucuria părinților	„ 140.
Membri academiiei Franciei	„ 46.	Ioana Bădilă	„ 156.
O româncă din jurul Sibiului	„ 47.	Două biserici frumoase	„ 150.
Protopopul Moise Boșan	„ 48.	Port țărănesc de pe la Năsăud	„ 152.
Port de pe mureș și de la Săcalul de munte.	„ 49.	La cules de bureți	„ 157.
Biserica templarilor din Luz	„ 51.	Colindătorii	„ 170.
Fermă model	„ 52.	Doi făcători de bine	„ 166.
Un țigan în tipul său original	„ 54.	Casa în care s'a născut Andreiu Mureșan	„ 165.

Tipografia A. Baci

Bistrița, str. Lemnelor 4.

Aducem la cunoștința on. public acosta nouă tipografie, provădută cu cele mai bune mijloce tehnice, aranjată după stilul cel mai nou și putem esecuta ori-ce lucrări aparținătoare artei tipografice în cel mai scurt timp, precum :

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ

Cărți și broșuri,

Foi periodice,

Bilete de logodnă,

Invitări la nuntă,

ANUNȚURI,

Comandele se esecută prompt, cu acurătetă, cu cele mai eftine și mai moderate prețuri.

Registre,
BILANȚURÎ,
Compturi,
PREȚURÎ-CURENTE

Cuverte,

Anunțuri funebrale,

CIRCULARE.

Tipografia A. Baci

Bistrița, str. Lemnelor 44.

La administrațiunea foiei „Revista Ilustrată“

în Șoimuș, u. p. Nagy-Sajó

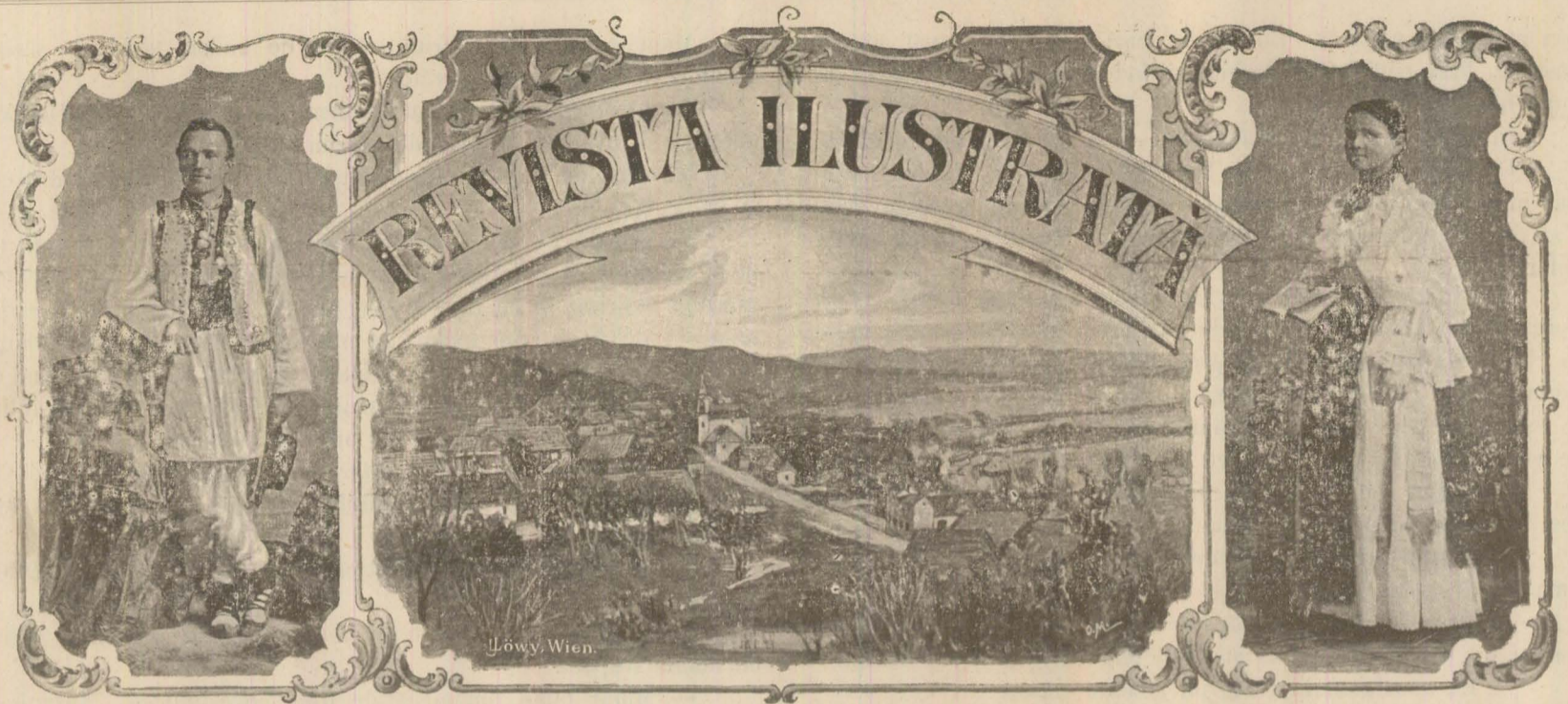
se află de vëndare :

Cum sē fotografăm? — — — — —	cor. 1.—
Oglinda inimei poesii de G. Bngau riu — — — — —	„ —.50
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția de salon — — — — —	„ 10.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția porală — — — — —	„ 5.—
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semestrul I, elegant compactată — — — — —	„ 3.—

Portretul metropolitului Șuluțiu pe carton de luc — — — — —	cor. —.40
Portretul lui George Barițiu pe carton de luc — — — — —	„ —.20
Castelul Peleş tablou pe hârtie de luc — — — — —	„ —.30
Novele și schițe de I. P. Reteganul — — — — —	„ —.70

Toți acei, cari comandă **tôte opurile de mai sus de-odată**, capetă un scădemēt dela prețul indicat.

Administrațiunea.

FOIĂ ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, *** APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUE-ORI

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 12 coróne
 Pentru România și străinătate . . . 17 franci

PROPRIETAR ȘI REDACTOR:

IOAN BACIU
 preot.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de 3 ori, ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.; 200 cuvinte 8 cor. și mai sus 10 coróne

Un suflet pocăit.

— Novela. —

Rănit, în mai multe lupte, — dar încărcat de glori și medalii urca treptele castelului său, din satul Rotunda — generalul Flaviu.

La etate de 48 ani se retrage din activitate la frum se sale moșii, cari de trei părți sunt închise de Mureș; ér de o parte podeiuri de păduri ce se prelungește spre munții suri ai Carpaților.

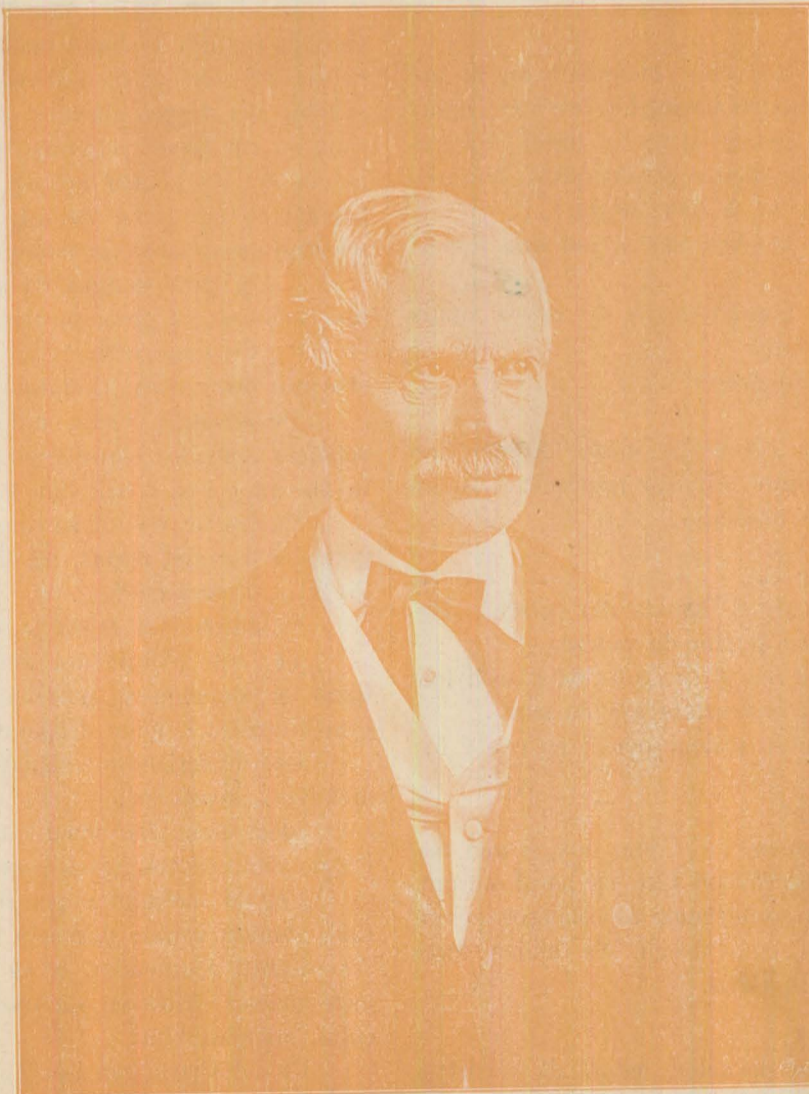
Păr tăiat, scurt și cărunt, față curată și sinătósă, trup svelt și voinic — éta portretul generalului Flaviu care la vréstă de 48 de ani părea numai de 35.

Generalul s'a retras ca se guste odichnă, după atâtea osteneți, pace după atâtea lupte și liniște, după sgomotul și bubuitul tunurilor din lupte.

Dar nu se simția bine.

Dedat a trăi în tovărășșia camerașilor sei de arme, dedat cu sgomotul cetăților și cu viața ostașescă, — începea se-i pară reu, că s'a retras în pensie — i-se părea așa de pustie lumea cu tóte farmecile ei.

În zădar îi oferea na-

GEORGIU BART.

tura atâtea panorame desfătătoare. În zădar se scula des de diminéta se privescă ivirea sórelui în tótă maiestatea de după munții pleșuvi și cărunți, în zădar cutriera parcul cel grandios al castelului — nu-și afla nici o distracție . . . Era singur!

I-se părea așa de pustie lumea!

Tóte-'s în zădar, — vorbi generalul cu sine în o după améđi stând pe culmea unei coline, și privind apunerea sórelui. — În zădar . . . omul e creat se trăiască în societate. Mie-mi trebuie societate.

Și abia acum începü a se gândi pe cine are de vecini.

Spre améđi-resărit era véduva mare proprietăresă Ludovica M., da, Ludovica de cumva mai trăesce. Așa-i spunea tatăl seu când era prunc. Dar e mult de atunci. Se înțelege că pe atunci Ludovica avea soț iubitor, care acum dórme somnul dreptilor. Acesta o scia érá-și din o epistolă a mamei sale.

Va se đică era vorbă de o necunoscută — cunoscută.

Preste Murész, un ba-

ron bătrân cu soția sa. Doi ómenī carī nicī-odată nu-și părăsēu castelul. Fără copii, fără dorințe și îndestuliți cu viața asta, așa cum ni-se îmbie ea.

În cătrău să se întorcă deci?... Cu ce se-și omóre uritul.

Omul dela cetățī se află bine câțva timp în mijlocul naturii, dar numai câțva timp. Sosesce o vreme când se uresce și éră-și s'ar dori în elementul seu, în mijlocul salónelor și a societățīlor splendide.

Așa era și generalul Flaviu, cu capul plecat și trist, el coborea colina pentru a trece prin o pădure ce conducea la castel.

O singură cărare ducea prin pădure, pe care o putea omul percurge sau pedestru sau călare.

Era se iese érășī la tuminiș, dar făcēnd cărarea o cotitură se vedu deodată față în față cu o călărētă.

Generalul remase pironit în pământ și salută soldatesce. Și-a fost uitat că a lepădat uniforma.

Acēsta l'a adus în curcătură cu atât mai virtos că drăgălașa amazonă l'agrăi cu glas plin și vesel:

— Așa se vede că d-l a fost soldat, care cu lepădarea uniformei nu și-a putut lepăda și manierele cavalerescī de soldat.

— Eu sum generalul Flaviu, general retras.

— Da, știu că-s pe moșia d-tale și 'mī cer scusele. Am o nespūsă plăcere în mijlocul naturii și adese căutând paisage nouă mă depart prea mult dela castelul nostru. Iubesc natura și urēsc ómenii. Tótă lumea dice că-s rea, — și tinera surise șiret.

Eu sum Zoe fata mării proprietăresă Ludovica M. vecina d-tale.

— Imī pare bine, nespūs de bine, — dar abia dīse generalul aceste cuvinte și drăgălașa amazona strinse frēnele nobilului animal și dispăru salutând grațios.

Frumōsă aparițiune, murmură generalul cam supērat vedēndu-se ér singur. Dar nu așa de supērat ca mai 'nainte. Cel puțin avea un lucru próspect în minte la care se putea gândi.

Când a ajuns la castel sui în grabă la al doilea etaj și la prima oglindă din coridor se privi lung... lung...

Puterea-ți gaci?!...

O! inimă ominēscă cum esci tu! nime nicī-odată nu va putea pătrunde în imensitatea și infinitatea dorințelor tale! O! inimă tu până încetī de-a mai bate tot sperezi și te tot înșeli, tot trēsăltī de fericire și te tot astringī de durere și nicī-odată fericirea ta nu-i așa de multă și abundantă ca se dicit: destul!...

Dar durerea?... O! durerea te sdrobescē și pre tine inimă! te sdrobescē sau te împetresce.

De celea mai multe orī te împetresce, și de aceea atâtă ómenī pe pământ nepasători, împetriți.

Și ce bine când durerea te împetresce...

Inima împetrită trăescē.

Dar vai de om când durerea sdrobescē inima. Atunci vine mórtea sufletescă... trista prevestitóre a morții trupescī... întâiu se frânge inima, apoi se sdrobescē esistența.

Ce lucru jalnic! — — — — —

... Și generalul se privi lung în prima oglindă din coridor. Fața-i era rumenă, corpul svelt, voinic și plin de putere.

Nime nu i-ar fi dat mai mult ca 35 de ani, de n'ar fi fost părul cel scurt-tăiat, așa de cărunț și mustēța așa de sură.

Ajungēnd în camera sa de lucru primul obiect ce căută fu: un calendar. Privi la „Inserate.“

„Mijloc de colorat părul.“

Cromatique parisienne. Mare succes! Cel mai nou și mai nestrucăcios mijloc, care numai odată folosit face ca părul cărunț, alb sau roșu, chiar și mustățele și sprāncenele se primēscă colóre castanie, nēgră orī galbenă, după cum dorim. Se aplică fórte ușor... etc. etc. La apoteca Venus, Paris.

* * *

Era vară. Murēșul șerpua lin pe calea bătută de vécurī și undele lui resfrāngēu seninurī de cer. Doios resunau pădurile de cāntecul paserilor și vintul blānd de vară adia natura.

Muncitorī ștergeau frunți udate de sudori și bórea sāruta obrajorī de fete mari, secerătóre.

Snopī de grāu rămāneau pe urma muncitorilor și sórele pre-domnea și învăluea totul în dulcea lui lumină.

Miresme de flori trec prin aer și fericirea planēză între cer și pământ.

Pe drumul ce trece printre grupele secerătorilor merge un tinēr voinic și blānd. Ochīl lui de albastrimea cerului ce-l acopere esprimă o bunătate ce nu se póte descrie. Acēsta oglindă a sufletului, — ochī — póte nicī-odată n'a exprimat așa de fidel simțemintele unui suflet ca la Silviu. Înalt cu frunte deschisă, blānd ca senina natură ce-l încunjură el pentru fie-care muncitor ce întin pină, are un cuvīnt de mângāere orī de încurājere.

Și cum duce amēdia lucrătorilor se întâlnește cu generalul care scoborea dinspre pădure gânditor și trist. Silviu salută respectuos.

— D-ta escī d-l Silviu? întrebă generalul pe tinēr fixându-l cu interes.

— Eu sum Silviu Dorotescu teolog absolut, respunde tinērul cu adānc respect.

— Multe bune am auđit de d-ta povestindu-sē. Teraniī te iubesc mult. Fie-care are o vorbă bună pentru d-ta.

— Teraniī 's sincerī și bunī d-le general. Ei dacă le-ai căștigat iubirea te ridică mai sus decât ești în adevēr.

Ești modest, prea modest d-le Silviu, dar ved că duci amēdia muncitorilor; nu te mai rețin. Sper însă că voi avea onorul a te saluta la mine când numai ți-se va da ocaziune.

— Imī voiu ținea de cea mai plăcută datorință a vē cerceta, respunse Silviu și salutând cu respect și continuă calea.

— Blānd băiat și sdravēn, murmură generalul depārtāndu-sē. Teranul își eunósce ómenii!...

Silviu era fiu de preot care însuși s'a dedicat tot acesteī cariere sfinte și mari, dar în împrejurările nóstre o carieră de mucenic.

Înarmat cu celea mai frumōse eunósceinte la vrēsta sa, pregătīt de a intra în luptă cu lumea, el era decis a merge în contra curentului, orī cât de puternic ar fi fost acest curent. Convins în sufletul seu despre adevērul Evangheliei ce predică, ardēnd de dorința să se aducă și însuși jertfă pre sine, — de va fi lipsă — pentru cel ce pentru noi s'a jertfīt; suflet entusiast și nobil era capabil de orī și ce muncă, de orī și ce jertfă, numai se vadă resārind pre urma sa un neam de ómenī cinstit, religios și creștinesc.

... Și cum mergea cu amēdia secerătorilor, vedēnd muncitorī lucrānd din greu, incepu a medita:

— Ce lume întórsă! ce lume rea!... Pentru ce óre atâtă sbucium din partea învățăților fără D-đeu?

De ce atâtă luptă, numai pentru a scóte, a smulge și din sufletele ómenilor carī duc greul lumei credința, în ideale, credința în un viitor mai fericit dincolo de mormēnt?!...

Pentru ce vrēu ei se rumpă din sufletul sēracului unica mângāere ce i-a mai rămās, că dacă-i rēu acum, va fi bine mai târđiu?!... Pentru-ce?!...

O filosofi fără inimă și suflet!

Voi a-ți stērpit din sufletele vóstre până și drojdiile credinții și vedēndu-vē nefericiți a-ți dori se vedeți resārind pe urmele vóstre o lume desperată, o lume de ruine fumegēnde.

Cāt de fericitóre e sfānta ta credință Dómne! Ce ómenī bunī și fericiti crează ea!

Ideal sfānt, dar ideal intrupat în fiul tēu, e legea ta Dómne. Cāt de sfinte sunt și numai pomenirile creștinescī din tinerețele sale?!

Cāt de înălțător e pentru om cultul ce ți-se dă ție Dómne. Câte gândurī senine descēptă el în sufletul ómenesc.

Lăsați o ómenilor, ce vē numiți învățați, lăsați vē rog în numele mamei vóstre ce v'a nāscut, lăsați credința în ideale seracului, muncitorului!

Ce folos aveți că i-o răpiți!

Ce folos aveți voi că a-ți stērpit'o din sufletele vóstre?!

Dacă voi credeți că-i amāgire totul, atunci cel puțin lăsați

în acesta amăgire sfântă pe cei buni. Căci ce-i puteţi voi da în locul acestei amăgiri? cum o numiţi voi?!

— Vai, nimic... Ba mai mult ca nimic. Ii daţi desnădejdea.

Şi atunci când acesta desnădejde ar cuprinde pre toţi, o atunci ce va fi de voi?!... Vă a-ţi gândit la asta??

Atunci când a-ţi răpit din sufletul celui ce n'are nimic şi ceea ce a avut: credinţa în Dumnezeuul său. Credeţi că făcându-l pe el materialist, precum voi sunteţi, nu-şi va cere şi el sêracul partea de materie?! Şi dacă nu i-o veţi da, credeţi că nu şi-o va lua?!...

Atunci, numai atunci îi vedea ce a-ţi făcut şi ca odinioară conventul Parisului din marea revoluţie ve-ţi fi siliţi prin legi a decreta esistenţa celui ce există şi fără a decreta voi, şi prin legi ar trebui éraşi adăpat sufletul celui necăjit cu ideale, de se va putea.

Dar legile vóstre ar fi neputincióse.

E uşor a strica lumea prin legi rele, dar e greu a o reforma prin legi bune. Legea bună se pecetluesce cu sânge. A lui Isus Christos cu sânge şi încă cu ce sânge a fost pecetluită?! — —

Silviu a intrat între clăcanii tatăne-său.

Bărbaţii şi-au ridicat pălăriile cu respect, femeile l'au privit cu religiositate ér fetele româncuţe dragălaşe fripte de arşiţa sórelui de vară, dar delicate şi sănátose... au tresărit.

Acei ochi mari albaştri, încăldiau sufletele feciórelor şi le umplea de un sentiment înalt, nobil şi fericitor.

Cât e de dulce vrêsta juniei. Trecută odată ţi-se pare că mirósă a primăveră numai gândind înderét la ceea ce a fost la acel vis sublim din cale-afară, care a trecut nelăsând în suflet decât pomenirea, dar o pomenire care-i capabilă se-ţi umple inima şi se te desmierde.

Secerătorii după prânzul adus de Silviu odichnesc, alţi dorm.

Tot câmpul parcă dórme. Unii la umbra snopilor, alţi în umbra căpiţelor de fên. Iei-colo numai în depărtare cuviinciósă de cei ce dorm, grup de fete mari îşi povestesc fericirile tinereţii. Ele de comun nu dorm... fetele pururea 's mai harnice.

...Şi sórele ce mai înainte strălucia în tótă splendórea acum se culcă pe sên de nori grei, şi pe urmă dispăre după ei.

Silviu privesce norii de pe snopii aurii pe cari stă culcat şi admiră frământarea lor.

El vede cum din vreme în vreme acesti nori negrii se lovesc şi scapără.

Ce sublimă e măreţa naturei!

Dar de-odată un durduit lung-lung face se résune cer şi pământ, din răsărit la apus, din mēdă-qi în mēdă-nopte.

Muncitorii cari dorm se trezesc cu feţele pline de sudori... E zăduf...

— După amēdi nu sécerăm, dice un bētrân sculându-se în picióre şi privind ceriul.

— Va fi furtună, adauge altul.

Fetele rid şi glumesc, voióse şi fericite. Sunt dedate cu primejdia.

Linuţa lui Procopie dice: Ne motăim după amēdi. De ar da D-deu!

— De ar da D-deu dic toţi şi 'şi fac cruce, căci un fulger gândea că aprinde cer şi pământ.

Cât curaj la risce copile. Silviu le admira. Nici o umbră de spaimă pe feţele lor.

Când tunetul bubue, îşi fac cruce şi-i bine.

E D-deu care durdue şi care pórtă norii. Ce se ne fie frică, dic ele. D-deu ne găsesce orî unde.

Şi-i bine așa. Dómne étă minunile credinţi tale!

Încă câteva minute şi în mijlocul tunetelor, vinturilor şi a fulgerelor, şiróie de plóie se rēstegolea pe pământ.

Din spre pădure apare o călărétă.

Calul spériat de urlete şi fulgere, alia era înfrânat din partea amazónei.

CÂMPENII.

Fetele o véd şi una dice: Étă Zoe, care uresce așa de tare pe țeranii.

— Nu m'aşî urcă 'pé' calul ei se mi-l dee mie, dice alta.

— E o nebunie gólă, femeile se umble calare, adauge o a treia.

Silviu trage consequinţele:

Veţi, — gândesce — de tunete, de fulgere, de mânia cerului nu se tem acestea fiinţe nevinovate, pe când de un cal li-e frică.

Ce frumiósă-acea sfântă încredinţare cu care omul supunându-se lui Dumnezeu se scie la adăpost.

Dar mai că amazónei i-e frică de furtună. Celei ce nu i-e frică de cal îi frică de D-deu, când acela îşi manifestéză majestatea şi atotputernicia lui. Tuturor li-e frică, dar totdeuna. Unora li-e frică, însă numai când acel mare D-deu se presintă ca pedepsitor. Pentru ce? Pentru că-i puțină credinţă.

...Şi în adevér călăréta în ruptul capului fugea spre grupa de secerători.

Cuprinsă de spaimă sosí şi descalecă.

— Ce bine că am ajuns între ómenii — suspină ea. Mi-a fost frică de tot.

— E tot una, răspunsé un bētrân. D-deu ne găsesce orî unde.

— Aşa-i dar când stm între mai mulţi nu mi-e așa de frică.

— Asta provine de acolo, díse Silviu apropiindu-se de vorbitori, că vă lipsesce credinţa, aceea credinţa sfântă pe care eu o admir decând a început furtuna, în acestea fete țerance, şi arată un grup de fete secerátore.

Un fulger cumplit lumina cerul întunecat. Zoe fata dómnei Ludovica (căci dinsa era) îngálbeni şi se lipi de Silviu.

— Și vi-e frică în adevăr D-șoră?

— Frică, mi-e nespus de frică, gângăvi ea.

— Și vedeți nui nemic pe lume mai frumos, ca o femeie curăjoasă, adause zimbînd tînărul.

Atunci Zoe își ridică privirea spre cel ce vorbea. Abia acum observă că e față în față cu un tînăr bine crescut.

Privi în ochii lui adânci-albaștri și se cutremură.

Nu mai era sentimentul fricei ce o stăpânea. Se părea schimbată cu totul.

— D-ta ești din Rotunda?

— Da, sum fiul preotului din loc, Silviu Dorotescu.

— Îmi pare bine d-le, d-tale nu-ți frică?

— Mi-e frică în totdeauna în o formă, așa cum imi va fi și după trecerea furtunei.

— Și după trecerea furtunei de ce se-ți fie frică?

— De ce? ... De D-țeu!

— De D-țeu?!

— Mă mir de întrebarea asta.

— Și eu de răspunsul d-tale.

— Atunci nu ne unim de fel. Eu nu vă înțeleg de fel.

— Nicî eu, adausă Zoe.

— Durere, căci pe mine ar trebui se mă înțelă și o ființă care nicî pe departe nu poșede inteligența d-tale.

— D-ta vrei se mă vătămî d-le!

Un fulger luci érašî urmat de un tunet surd în depărtare. Zoe păli.

— Ferescă D-țeu, eu n'am obicei se vătăm pe nime și mai ales n'am obicei se vătăm pe D-țeu.

— Cum poți vorbi astfel?! ... Aici nui vorbă de D-țeu.

— Eu cred că așî vătămă pre D-țeu când așî afirma că mi-e frică de el numai în vremea furtunei.

— D-ta cređi că D-țeu tună.

— Eu cred că D-țeu ocărmuesce totul.

— Natura d-le! natura.

Zoe se cutremură, ățicend acestea. Plóia o pătrunsé prin vestmintele subțiri de amazonă. Îi era frig.

— Natura se ocărmuesce prin D-țeu. Eu așa cred și dacă cineva altcum crede ... îl compatimesce.

— D-ta ești preot? întrebă Zoe, care érašî se simți vătămă ... Se cunósce.

— Nu sum încă, dar dacă D-țeu mă va învrednici voi fi.

— Nu-i mirare decî dacă cu atăta ardóre 'ți aperi principiile. Altmintrelea te asigur, nișce principii ruginite.

— Și de n'aș fi se fiu preot, tot o voi face acésta.

Plóia încetă. Zoe sêri în spatele nobilului animal și ățise zimbînd:

— A fost o conversație încordată d-le Silviu, dar mi-a făcut bine, nu mi-a fost așa de frică. Tare cred că și d-ta ai ținut la principiile d-tale mai mult de frica naturei, decăt că ești convins. Dór d-ta parî a fi om cult!

— Adevărata cultură nu răpesce dela om pe D-țeu! strigă Silviu ca se'l pótă auđi Zoe care deja sbura îndêrêt spre pădure.

Bine ățice bêtărul secerător: „după améđi nu secerăm.“

Drumul spre sat era plin de bărbați și femei carî reintorțeu la vetrele lor, mulțămînd de darul lui D-țeu.

* * *

În mijloc de păduri se înalță trufaș castelul marei proprietărese Ludovica M. Situat pe o colină blândă, par că dominéază împrejurul. Parafulgerele lui de pe turnurelele înalte țarétau spre nori cu trufie și păréu a ățice: scănteiați voi, trimiteți fulgere uci-gătóre și pustiitóre, noi remănem neclintite. Vê prîndem în sborul vostru de o clipită și vă mulcomim!

Spre acestea Parafulgere privea Zoe când se reintorțea din preumblarea sa, plină de apă, după conversația avută cu Silviu și privindule medită:

Ce-mi vorbesce mie bigotul acela de frică. Ce frică? Ce pot fulgerele contra parafulgerelor? Sermanul cugetător din evul mediu!

Lumea se ridică și scuturând pulberea superstițiilor vécurilor trecute, renasee mândră și trufașă basată pe sciință.

BISERICA ROMÂNĂ DIN LIPOVA.

Fulgerile sunt îmblândite, aburul duce în sbor pe muritorî. Electricitatea norilor servesece drept mijloc de conversație, ruginitura secolilor trecuți e poleită, natura îmblândită și ținută în frâu de marele ingeniou omenesc și el, el un biet teolog încă cutéază a ățice că nu-l înțeleg!

... Și totuși, — continuă ea cu meditarea. — Era așa de blândă fața lui, așa de cinstite manierele lui. El nu vorbea minții, vorbea sufletului. Cuvintele lui au fost grobriane unele, dar modul cum le-a exprimat, da modul exprimării era fôrte fin ... Și apoi privirea lui ... privirea ochilor lui albaștri ... ah! mi se pare că n'am mai vêđut așa ochi!! Și Zoe tremură odată din tot trupul. Nu s'ar putea spune de frig sau de amintirea acelor ochi, carî deși erau așa de senini și blândi, părea că-i arde amintirea.

(Va urma).

George Simu

Fire de tort!

*M'a ris nevasta a sëră
Și 'n față mi o-a spus
Că până scriu io o vorbă
Ea stă să tórcă un fus.*

*Ce lucru greu s'e fie
Se adaugi câte un șir,
Cum trage ea de ritmic
Din caiet câte un fir?!*

*Se legi așa de-olaltă
Idei lângă idei,
Precum se adună tortul
Mereu pe fusul ei!*

*Vai! câte nopți și zile
Cu sufletul repus,
Mi-am dăpănat gândirea
Ca tortul pe un fus.*

*Din caiet poți tot trage
Mereu fire de tort,
El nu simte durere
Și nu 'l dore că-i mort.*

*Când vrei se prindă gândirea-ți
S'o îmbrăci în un vestmînt
Tu rupi din al t'eu suflet
Cuvînt după cuvînt!*

*Îți perdi par-că simțirea
Și întinzi firul mereu —
Se rupe însă o parte
A sufletului t'eu —*

*Și când e versul gata
Și-așa de întreg și viu,
De-ți pare că grăiesc —
Simți sufletu-ți pustiu.*

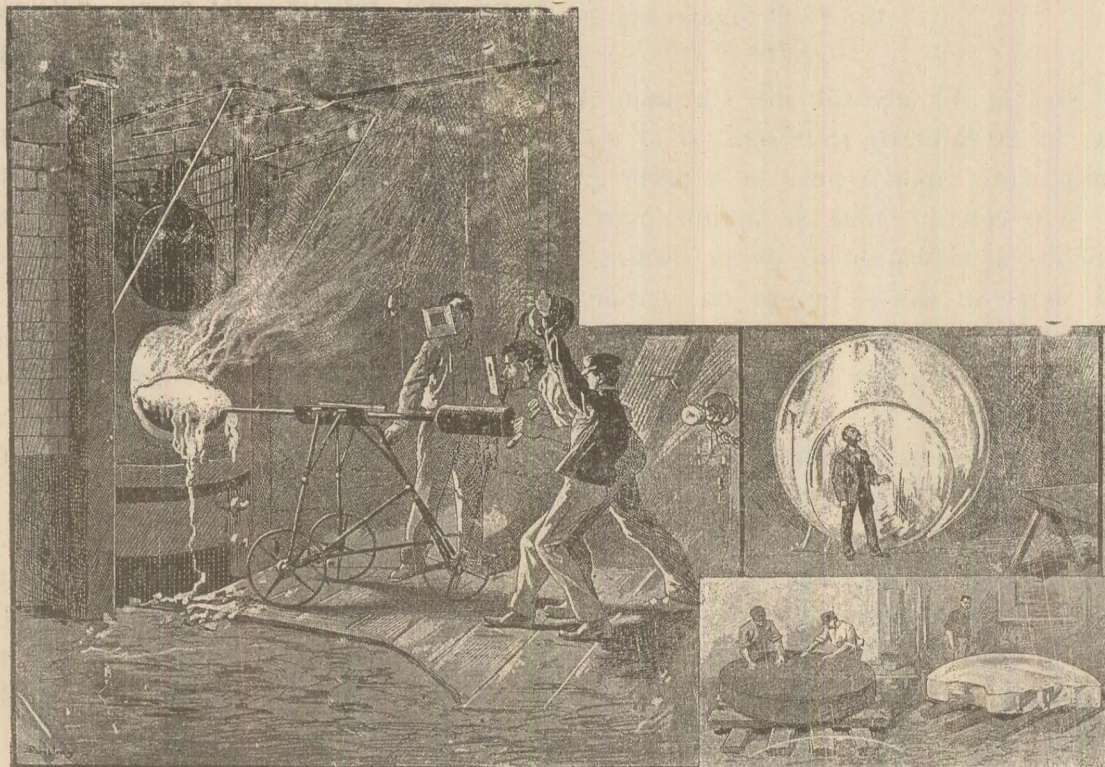
*Căci sufletul din care
Trași firele de tort,
Nu-i caiet se nu simtă
Și-l dore că nu-i mort. —*

*Și-așa încet cu încetul
Din viața mea s'a scurs,
Un picur după altul —
Puțin, și o am parcurs.*

*Pe masă-mi stau grămadă
Fusă pline de tort,
Dar caietul gândirei
S'e gată acuși de tot.*

*Nevasta mea! fii mândră,
Vor fi de vre-un folos,
Vezi, toate acestea fuse,
Din sufletu-mă le-am tors!*

Vasile B. Muntenescu.

LUNETEA CEA MARE DELA EXPOZIȚIA DIN PARIS.

Fii fericit!

— Novelă originală. —

„Ploiești, 15 Ianuarie 1898.

Iubite Tată!

Pe crăciun nu ți-am putut împlini dorința, de a merge la tine în Chișineu. Și așa fi fost prea voios, de petreceam serbătorile la olaltă. Dar n'am putut. M'am temut se părăsese Ploiești. Cine are ceva scump, trebuie bine să se păzască. Sperez însă că serbătorile Pascilor o să le petrecem împreună, la tine în *Chișineu* ori la mine în Ploiești, unde vei voi. Acolo ai tu casă, aci fundez eu una. Par că ți-am fost amintit în epistola din ajunul Crăciunului, că mă bat gânduri de insurat. Acum sunt pe deplin decis. — M'am convins că mă iubesc din totă inima și cu tot sufletul ei, ear eu nu o iubesc mai puțin. Ne-am și logodit. Directorul liceului nostru ne e naș. A ne cununa însă nu putem, până primim învoirea și binecuvântarea ta, de care te rog foarte. Ne-ai face cea mai mare bucurie, dacă ai putea lua parte la nunta *noastră* și nu mă dubitez nici un moment că vei și veni, numai de îți va fi posibil. Fă deci, iubite tată, ce numai poți, și te gată de cale. Vei sta la noi cât te-a trage inima. Mi-ar părea rău dacă la această solemnitate n'ar fi lângă mine cel mai bun prieten și binevoitor al meu, scumpul meu tată.

Ca se ști cine e persoana, care sperez se mă fericescă, ță pe scurt istoria ei:

E fată orfană de tată. Tatăl ei fu institutor la o școală primară de aci; el era ardelean de origine. Mamă-sa a rămas veduvă acu's 8 ani. De atunci și-a căpătuț pe cei trei fii mai mari și acum are numai pe Linica, logodnica mea, a cărei portret il alătur se-l păstrezi în album lângă al meu. Trăiesc ambele în căsuța lor proprie. Nici n'au altă avere decât căsuța aceea. Sunt însă de o hărnicie nespūsă și de o onestitate rară. Mama sa are numai o mică pensiume, dar prin buna ei chibzuelă, nu numai că n'au dus lipsă de nimic, dar și-a putut cresce și căpătuț pe toți patru copii, mai bine de cât mulți cari dispunēu de averi mari. Sperez, că Linica nu va fi mai puțin bună și păstrătoare de cât muma sa. Ei — de nu m'oiu înșela în speranță — voiu fi cel mai fericit din muritori. Așa, că sum de invidiat tată?

Dorind se ne vedem cu bine pe 10 Februarie, când ni-a fi cununia, te sērută cu iubire al tēu fiu supus

Dr. Teofil Sprănceană
profesor la liceu.

Acastă epistolă sosi la d-l avocat din Chișineu, Dr. Modest Sprăncenow, în 20 Ianuarie 1898 sēra, și el o ceti în câteva rēnduri dup'olaltă, apoi o puse la o parte gānditor, și ear o luă și o ceti din nou, și lacrimi mari ca bobul îi inundară ochii, și ridicāndu-se de pe scaun, se preumblă tăcut prin odae în sus și în jos, cu mările la spate. Apoi se aședă ear pe scaun cu un oftat: „Fii fericit, iubite Teofile, ești și demn de fericire, că ești mai cu minte decât tatăl tēu!”

Domnul avocat Dr. Modest Sprăncenow fu fiul rezeșului Petriceic Sprănceană. De loc era dintr'un sat din apropierea Hotinului. Tatăl sēu il purtă la școlele din Hotin, unde rușii il făcură din Sprănceană — Sprăncenow. Cu acest nume merse la Chișineu și de acolo la Moscva, unde luă doctoratul în drepturi și de unde se întorșe în capitala Basarabiei ca avocat plin de speranță. Era ficior frumos, blond, deștept și cu manieri fine. Putea alege dintre fete, pe care ar fi voit. Tatăl sēu trăia încă când

și-a deschis el cancelaria de avocat și ar fi voit sē-l vadă aședat și cu muiere până era încă în viață. De aceea-i făcū în mai multe rēnduri propunerea să se însore, se iee pe Blanca fica preotului dela ei din sat. Drului Modest Sprăncenow îi era Blanca dragă ca sufletul, că era frumoșă ca o zină și bună ca pânea cea bună și modestă ca o viorică. Dar nu se încumeta se o iee de soție. „N'are avere,” își dīcea el, și n'are barēmī nēmuri cu influință. Tata n'are de unde 'mī da avere, că cu partea ce mi s'ar fi cuvenit din moșie, m'a purtat la învățaturī; ce mai este trēbue se dee zestre la cele 4 surori a mele. Drept aceea, muerea mea trēbue se fie fată cu zestre și cu nēmuri de greutate.“

Așa fiind lucrul n'a luat pe Blanca, ci a lăsat se o iee un prietin al lui, ce rivnea la muerea frumoșă și cu minte — nu la averi și nēmuri de greutate, ear el și-a aflat una după cum căuta.

Era adica în Chișineu un farmacist avut, rus, cu numele Petru Potcow și avea numai o fată, pe Olimpia. Petru Potcow avea un frate viceguvernator al Basarabiei, un cumnat general în armata marilor țari. Cu o așa fată s'ar fi insoțit el bucuros, într'o așa familie visa el se între. Și-i succese. Că Olga de și era fata unor părinți avuți și nepōta unor unchi cu influință, nu era nici ruptă din sōre, pe lângă că n'avea pic de vino-n-cōce. Ear tinerul avocat Modest Sprăncenow era frumos și cu maniere fine, era avocat cu vađă și cu viitor. Deci — nu apucă se o cēră de douē-ori și logodna fu indeplinită și după câteva sēptămāni — nunta. Acum era avocatul Sprăncenow în culmea māriri sale; avut era, nēmuri cu greutate avea, procesele le căștiga mai ușor decât alți advocați, averea crescea vedēnd cu ochii. Era tot voe bună, tot gală, tot lux, atât el cât și Olga lui.

Erau însă mominte când se gāndea el: dacă la averea acēsta frumoșă ar fi Blanca în loc de Olga! Dar cūrēnd îi treceau acele gānduri, că era pururea ocupat, ori cu afacerile advocațiale, ori cu petrecerile familiare, cari nu avēu sfârșit și așa numai rar își mai aducea aminte de Blanca, care acum era nevastă fericită a unui mic funcționar.

Așa trecură vre-o 12 ani, în care timp Olga il dārui cu câți-va prunci, din cari însă *numai* doi îi trăiau. La vre-o dece ani după cășătoria lui cu Olga se întimplă resbelul Ruso-Turc. Cete de Muscali, Cazaci și de Tatarī se strecurau din totă Rusia și trecēnd peste Basarabia și România mergeau în Turcia la bătaie. Atunci veni din Petropole și generalul Petrow, unchiul lui Olga, și staționă o dī și o nōpte la nepōta lui în Chișineu. Drul Modest Sprăncenow făcu un ospēț mare intru onōrea unchiului nevestei sale, la care luă parte totă oficerimea subalternă lui Petrow. Sēra fu bal în salōnele lor.

Intre alți oficerī fu ospētat cu aceea ocașiune și că-

pitanul Mirza, un tatar cât un deal, spătos, crunt, buzat. Acesta era un jucător escelent. Tótă séra jucă cu dómna și beù frățietate cu domnul casei, se făcură prietini, un tatar cu un moldovean moscovit.

Dar dréptă-i dicala: „Prietinel, orî iți aprinde casa

orî iți fură borésa!“ Apoi dacă prietinel iți e un soldat, apoi se sci că mai totdeuna o pătesci. Că soldații aștia de și nu sunt chiar toți cei ómeni primejdioși în resbel, dar sunt grozav de primejdioși în timp de pace, în casele bărbaților cu femei ușurele. Așa se întimplă și aci.

MAȘINA SBURĂTORE.

Ospéțul a trecut, dar nu și suvenirile lui. Ostașii au trecut în Moldova și de acolo în România și Turcia, s'au luptat, au învins și s'au întors. Póte nici nu învingea așa lesne, de nu se ruga evlaviósa Olga cu atâta insis-

tință lui D-đeu se ajute armatei pravoslavnice rusesci, în care se afla și căpitanul Mirza, tatarul buzat.

La venirea înderét, cum se întimplă, cum nu, destul că tatarul Mirza căpitanul, care acum era major, remasé

în garnisóna din Chişineu. Unii spunéu că el s'ar fi cerut, gurile rele însé susţinéu că dómna Olga a pus o vorbă la unchiu-so în acésta causă. Cine avu drept şi cine nu, nu pot spune, destul că majorul Mirza remasé în Chişineu şef de garnisónă şi prietin de casă a Drului Modest Sprâncenow sau mai bine đis a dómnei Olga.

Prietinia acésta dură multă vreme, dar bagséma şi prin Basarabia-i ca şi pe la noi: ce-i prea mult nu-i sănătos. Lumea prindea a face gloste pe conta prietiniéi acesteia, căci sciţi đisa: „Multe lucruri mai curund

le vede satul decât bărbatul.“ Dar dela o vreme işi deschise şi bărbatul ochii şi se turbură în inima lui cea de moldovean şi începu cătră nevasta lui așa:

— Olga, pe socotéla nóstră au eşit vorbe în lume şi acésta-i lucru urit. N'ai auđit şi tu ceva din ele?

— Ce se aud?

— Se vorbesce că majorul Mirza a rămas în Chişineu de dragul teu şi că tu mă tradezi şi ții amor neiertat cu el!

(Finea va urma).

I. P. Retegan.

La Iulia...

Tu, ce şedi la umbra dulce —
Umbra dulce a codrului . . .
Şi-ți aşternă simțirea 'ntrégă,
Simțirea întrégă dorului:
Mai ții minte, — n'ai uitat,
Vorba ce ți-am frendonat,
„Şi că te iubesc, îți place?
— Iuli dragă, n'am ce-ți face!“

Ochii tei ca două stele,
Două stele, dor și jéle, —
Cine đice că privesc,
Că privesc — și nu vorbesc? . . .
Şi tu óre ai uitat
Vorba, ce ți-am frendonat
„Şi că te iubesc, ți place? . . .
— Iuli dragă, n'am ce-ți face!“

Şi de când sciu al tđu nume,
Al tđu nume, dulce 'n lume,
Stau se mor cu doru 'n brațe
Doru 'n brațe, ce mă învăță,
Se-ți şoptesc néincetat,
Sânt cuplet și adorat:
„Şi că te iubesc, îți place?
— Iuli dragă, n'am ce-ți face!“¹⁾

Pictorul fără voiă.

Comediă intr'un act.

Persónele: Pictorul *Murdărescu*, *Porfir* ucenicul lui, *Mărióra* (cameristă), *Ruja* (bucătăresă), *Haralamb Spărios* (amploiat), *Un polițai*. — Acțiunea se petrece într'un oraş din provinciă. Un laborator de pictură în care sunt mai multe tablouri și table. Intr'un colț are un divan, o masă și patru scaune. Porfir ucenicul ședénd pe un scaunel piséză văpsele.

Porfir: Bată-vé Precesta lui Dumneđu văpsele de voi, ce praf mai slobodți! Mě mir că nu ametesc! No artă, departe mă voiu duce cu tine, departe, ca iepurele cel impuşcat. Mě mir de tata și de mama ce voiesc cu mine, când le-am spus odată, că nicı sciınțele gimnasiale, nicı artele nu-s de mine. Ađi-măne devin fecior și nu-s nicı artist, nicı filosof, nicı măiestru și nicı plugar. Adecă nu-s nicı în ear nicı în telégă, și lor, nicı că le pasă de

¹⁾ Dela d-l S. P. *Simon* preot în Nuşfalău primim o epistolă de următorul cuprins:

„On. D-le Redactor!

Ve trimit acésta poesie, spre publicare, mi-e comunicată de un tiner poet, care promite mult, și care Vě va mai trimite și alte opere de valóre.“

Primim cu plăcere astfel de scrieri și cu multă bunăvoință, deschidem colónele Revistei nóstre tinerilor cu dorința de ași cultiva talentul lor și pe acésta cale, pentru ea se pótă deveni buni sciitori. [Red.]

viitorul meu. Măncele focul prejudiții și capriții, rele-s unde se pun. Mama ar fi vrut se devin mare proprietar, dar n'am avut în ce, căci tata a aflat de bine, că până ce voiu cresce, posesiunile căpătate cu mama se descărăscă într'atata, ca mie nicı atata se nu-mı rămână pe cât ași călea odată. Tata? El ar fi vrut se mă facă ministru, dar înzėdar, căci mie nu mi-a plăcut sė-mı fac capul móră cu învățăturile cele multe și variı, și așa, ca totuși se devin om mare, m'a dat d-lui Murdărescu, că acesta se mă facă pictor de renume european. Și se va alege ceva din mine, căci progrez de minune; de trei ani am ajuns până acolo că și ađi pisez văpsele [Cântă]:

Đi de đi se frec văpsele
M'am urit atât de réu,
Incăt când le vėd, de ele
Devin schilod, nătărău.

Se pôte mai rea viață
Caș'a mea, și mai greu chin?
De fόμε, sete și grêtă
Stau se beau chiar terpentin.

Rarî ca corbiî albî în lume
Sunt artiștii norocoși,
Și puținî ađi la renume
De pictură au fost scoși.

O, sublimă e pictura
Talent de ai și noroc,
La din contră-ți cască gura,
Dar nu ți-o umple de loc.

Inzēdar reclama mare
Ce-o are măiestrul meu,
Când mie 'n loc de mănecare
Se ajun imî dă mereu.

De cât și astăđi și mâne
Sē 'ngit sēc, sē beau amar,
Mai bine sē fiu un căne
Stăpănit de-un măcelar.

Acu ride cu gura în pumnî Toma Potlógă de mine, care ca copil de țeran n'a învățat numai școțele din sat, dar ađi de și e de o etate cu mine e calfă, și capătă plată; se îmbracă ca tata și e încălțat mai bine ca principalul meu, căci nu de geaba a învățat meseria cismășitului, ca se nu-și facă călțăminte pe plăcere; ér eu, am fundoiul spart și prin păpuceî imî ies degetele. Dar n'am ce face, când tata și mama se pörtă cu un așa dispreț față de meseriî, încât pre mine, care numai spre meseriî am aplicare, mă jertfesc caprițiilor lor. Măcar se mă fi dat la un zugrav de odăi, orî la un văpsitor de lemn, dar nu, ei numai pictor voiesc se devin, când-colo ar putea se scie că spre asta trebuie a se nasce.

No, nu face nimic, mă voiü sci eu spăla de murdăriile domnului Murdărescu, care numai că înșelă baniî de la ei, dar pe mine nu mă învață la alta de cât, că mă bate, mă flămândește și se servese cu mine. [Cineva bate la ușă Porfir își légă cu grabă pre lângă el un șurț și-și pune o căciulă comódă a domnului sēu pe cap și apoi đice]: Intră!

Mărióra: Am onóre la domnul pictor Murdărescu?

Porfir: Da, sum eu. Cu ce vă pot servi?

Mărióra: Domnule, de s'ar putea vă rog că de pe acēsta fotografiă se-mî faceți una mai mare, sciți în formatul unei icóne.

Porfir: [Privind fotografia.] Se pôte. Cum nu, pentru o ființă atât de frumósă și drăgălașă tóte se pot.

Mărióra: Mē rog, mē rog nu mă luați în ris.

Porfir: Se rid de cea mai perfectă frumsetă? Cum și gândiți la așa ceva? Dar vă rog, cum vreți fotografia, în negru numai orî colorată?

Mărióra: Aș vrea colorată, dar mă tem că așa mă va costa prea mult.

Porfir: [Pișcându-o cu drépta de obraz, zimbînd.] De ar trebui se culeg stele de pe ceriu și sē le pun pre ea și totuși vi-o ași lucra ieftin.

Mărióra: Pentru cât imî veți face-o dară?

Porfir: Pre lângă o tocmelă lungă pentru puțin, ér pre lângă tocmelă scurtă pentru mult.

Mărióra: [Zimbînd.] Nu vă pricep. Eu vreau tocmelă scurtă, căci mă grăbesc acasă, de vreme ce se apropie amēđia, și am se progătesc masa, căci de nu, mă va probozi stăpăna; dar tot-odata vreau ca nici prețul se nu fie prea mare.

Porfir: La cine serviți?

Mărióra: La primarul orașului.

Porfir: E bine; imî vei da 10 coróne, dintre cari 5 imî vei da acuma, și mă vei săruta de 10 orî și de 10 orî când te vei duce.

Mărióra: Ciudat gust și mare preț.

Porfir: Mai ieftin nu se pôte.

Mărióra: Baniî căți ceri ți-i dau, dar alta nu.

Porfir: Imî pare rău, dar la mine prețurile sunt fixate și tērgul, respective tocmelă nu are loc.

Mărióra: [Prefăcându-se a fi măniosă.] Om rău!

Porfir: De-ați sci cât sunt de bun, și cât de bine lucru, partea a doua a prețului mi-ați da-o fără ca sē-o fi cerut.

Mărióra: [Sficiosă.] E bine, fie, dar săruturile le veți căpăta când voiü veni după icónă.

Porfir: V'am spus că tocmela nu are loc, și-așa imî pare rău, dar fotografia altcum nu vi-oiu face.

Mărióra: Fie și așa, (îi dă cele 5 coróne și își întinde gura sē-l sărute).

Porfir: Sărutul care l-a căpătat Adam mai întâiu de la Eva n'a putut fi atât de dulce.

Mărióra: Numai aveți grijă nu cumva se vă perdeți și domniavóstră raiul; vreau se đic capul.

Porfir: Capul nici la un cas nu vreau se-l pierd, căci fără el n'ași fi nici un om, ér raiul de-aci încolo sper se-l dobândesc.

Mărióra: Viclénul de d-ta, la ce nu mai gândesci óre?...

Porfir: La iad nici când, la raiu în tot-déuna.

Mărióra: Câte óre pot fi? [Se uită la un ciasornic ce-l are într'un mic buzunarel al blusei.] Ah, pentru Dumneđu, acuși vor fi 12. Când se vin după icónă?

Porfir: Măne la 4 după amēđi.

Mărióra: Bine, numai sē fie lucrat bine și frumos. [Se duce.]

Porfir: [Ridēnd] Lasă pe mine. [Singur] Adracului pictor; de ași sci picta, cele mai frumoșe fete la mine ar veni ca se le fac în mare fotografiile, căci lucrul meu e ieftin și pe plăcerea lor, dar așa se nu dau de vre-o belea, jumătate prețul l'am căpătat, când-colo eu nu mă pricep numai la sdrobirea văpselelor. [Cineva bate la ușă.] Intră.

Ruja: Domnule, fiind-că faci icóna cameristei nóstre Mărióra am grăbit.....

Porfir: Ce vrei cu mine?

Ruja: Eu sum bucătăreșă d-lui primar și fiind-că am auđit dela Mărióra, că d-ta scii se faci fotografiile în mare, și încă pentru preț mic, am adus și eu pre a mea se mi-o faci.

Porfir: [La o parte.] Cu asta o se vorbesc altfel. [Cătră ea:] Se ved fotografia.

Ruja: Iată-o!

Porfir: [Strimbând din nas.] Cu asta mă rog voiü avea mai mult și mai greu lucru, și prin urmare și prețul va fi mai mare.

Ruja: Nu-mî pasă fie și mai mare, dar nu al banilor ci al...

Porfir: Baniî se vor compută în prețul lor, nici mai mult nici mai puțin, numai cât că va costa mai mult ca al Măriórei.

Ruja: [Ridēnd] O scumpul meu Domn, asta o vréu și eu, căci de mult doresc a mă vedea pictată prin o mână dibace în mánua penelului.

Porfir: Atunci ți-ai ajuns scopul dorinței. Cum eu pictez pictor în lume n'a mă pictat. Sciu că ți-oi satisface pretensiunilor.

Ruja: Cât m'a costa?

Porfir: 20 coróne.

Ruja: [Mirându-se.] Dómnne păsesce! Ce cugeți D-le, 20 coróne de abia capăt la lună pentru-că imî frig mánile și ochiî fierbēnd stăpánilor de mănecare. Îți dau 10 coróne, și ca se nu đici că nu îți plătesc mai mult ca ea și îți dau și 20 de sērutări.

Porfir: [La o parte.] Pfiu! [Cătră ea.] Mē tem că prea ți-a amiroși gura a usturoi...

Ruja: Dórá a ananas?

Porfir: Cred că te-ai frecat și preste nas?

Ruja: Cu portocal și lámăi.

Porfir: Dac'ai fi ca cea dintăiu.

Ruja: Pre cât e de ciudat, pre atât e și de original. Am auđit că așa-s artiștii, glumeti, drăgostoși și cei mai mulți rânticoși.

[Cătră Porfir.] Domnule, vreme de a zăbăvi n'am, lasu-ți fotografia sau nu?

Porfir: Dacă-mi plătești prețul înainte da.

Ruja: Partea primă ori a doua a toamelei?

Porfir: Prima, adecă bani.

Ruja: Dar sărutările?

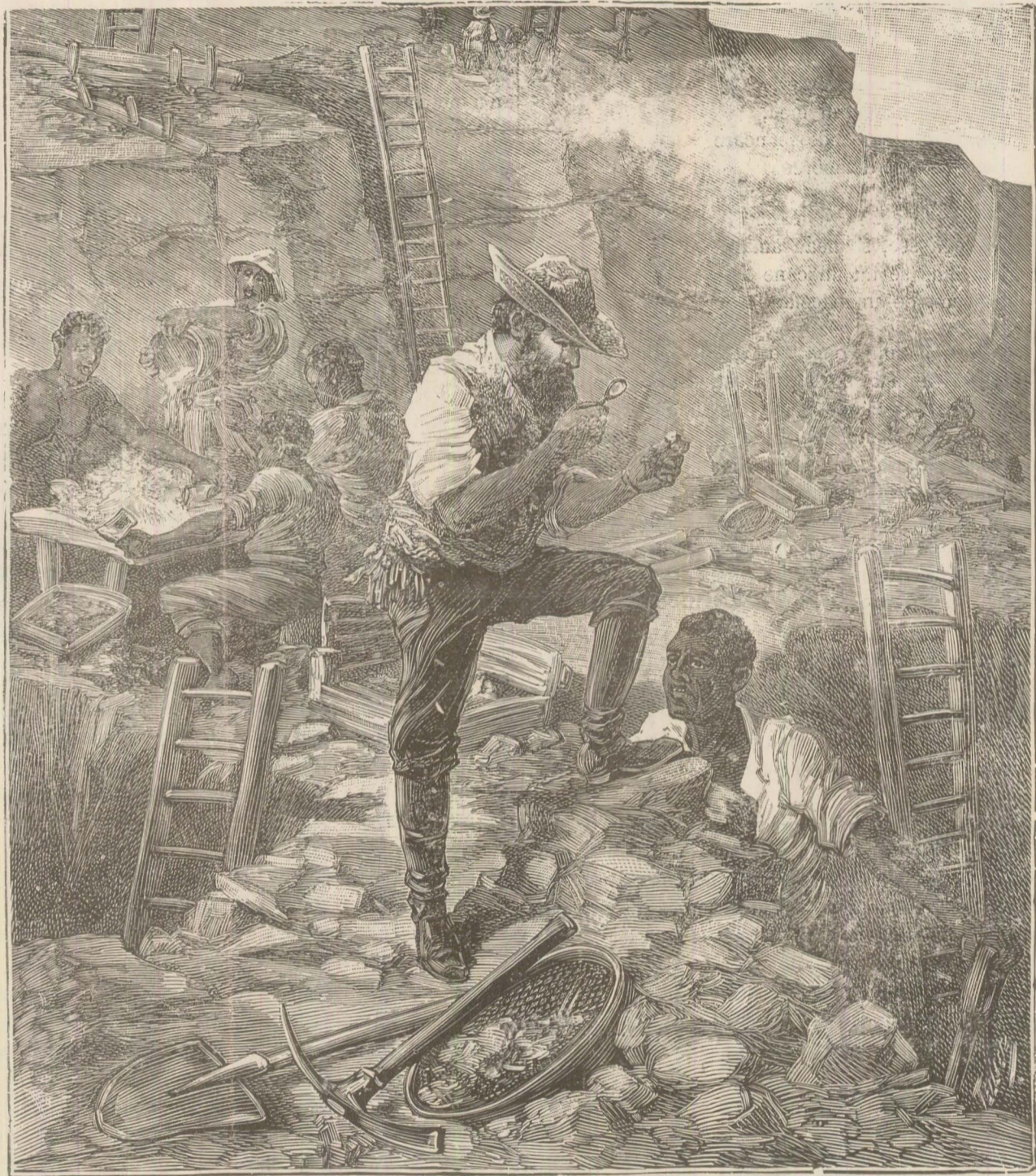
Porfir: Măne când vei veni după iconă. [La o parte Ptii]

Ruja: [Dându-i bani.] Bine, dar te rog se mă faci frumoasă.

Porfir: Lasă pe mine.

Ruja: Atunci nu 20 ci bucuos o 100 sărutări ți-oi da (se duce.)

Porfir: [In urma ei.] Ai prea îmbătrinit Evo, ca se mai poți amăgi pre Adam. No, acum har Domnului am bani; 25 corone e o sumuliță considerabilă înainte unui om cum sum eu. Acesta imi este cel mai cinstit câștig de când trăesc. Domnul Murdărescu atâta bani nu câștigă într'o săptămână. O, de-ar mai veni încă óre-cine ce bine ar fi; și așa mâne o să-mi iau adio dela arta picturii și aș vrea că măcar pre acesta cale să-mi las in urma mea un nume neperitor. Sciu, că se vor supăra pre mine părinții, dar n'am ce face, căci eu nu vreau că până in vreme să nu se alégă din mine nimic, și se devin proletar. Voiu proba la vre-o meserie, căci meseria in lumea de adă e plug de aur, ea plătesce cu muncitul pă-

Lucrători din minele de diamant dela Kingstown (țara Kimberley).

mântului și cu multe alte oficii și domniș din cari de abia te alegi cu ceva. Ce bine era de aș fi mers încă atunci la meserie, când profesorii din gimnasiu mă sfătuiau la asta! Dar nu-ți târziu încă, mai bine acum de cât nici-odată. [Cineva bate la ușă] Porfir [vesel.] Ah norocule că bine imi colindă astăzi! Intră! Un domn: Am onore a mă recomanda: sum Haralamb Spărios, și am venit domnule pictor ca in numele pretenului meu Ion Gâscoiu pre care l'ai vătămăat cu purtarea-ți necorectă de adă, să-ți fac cunoscut, că esci provocat să-ți dai satisfacție, adecă esci provocat la duel, drept aceea îți trimite secundanții...

Porfir: Unde să-ți trimit?

Spărios: La „arborele verde“ nrl. 8, căci noi încă vom fi acolo...

Porfir: Ba trimită-ți sgărciurile, căci ele-ți sciu cari pe unde-s, căci mă rog d-tale, soții mei de secunde au fost atâta, încât nu le sciu numărul, și-apoi e și de mult de când am părăsit gimnasiul...

Spărios: Imi pare că te prefaci a nu mă înțelege.

Porfir: [Mănios.] Ba eu te înțeleg încât te înțeleg, ci d-ta nu vrei se mă pricepi pre mine.

Spărios: [serios] D-le, ai grijă, aici e vorba de repărarea unui onor vătămăat și de o satisfacție cavalerescă...

Porfir: Eu n'am nimic cu norul vătămât de săgéta cavalerescă.

Spărios: Nu-ți bate joc domnul meu de o chestie atât de fină, căci eu încă imi știu datoria...

Porfir: Asta e treaba d-tale, cui cu ce îți ești dator, îți plătesce.

Spărios: Așa miserabilule?!

Porfir: Așa dobitocule, dar ce ai cu mine? ce ți-am făcut? Iar stai, că te aduc eu în orî, dacă te-ai pierdut din-ele. [Ia o măciucă ce o are la îndemână, și când se-l croește preste spate pre Spărios, acela o tulesce pre ușă afară singur] Dămne nu-î avea grija, dar ce a și vrut ore mișelul acesta de la mine? N'am avut cu el nici un cuvînt de când mă știu, nu căci nu-l nici cunosc. Dar mai vină încóce încă, că știu Dămne că-l plesáz, de nu m'a uita nici când s'a găta de ducă pe ceea lume. O norocule că nestatornic ești! Dar cótă, cótă, că mă și uit că încă ađi n'am mâncat nimică. Mă duc până în cărciuma de alături să-mi iau vre-o trei franzele și un tăiar de aiturî. [Se duce].

Murdărescu: [Năcăjit] Asta e prea mult, el să fie premiat și eu cu capul spart. [Iși tocmește legătura ce o are pre cap.] Pare că și iadul s'a resculat în contra mea. Unul mă învinuiesce cu una, altul cu alta, și în cele din urmă un văpsitor prăpădit imi

NATALIA

sparge cu un scaun capul în cafenea, între atăta ómenî. Capul meu? capul acesta, în creeri căruia s'au zămislit atâtea capd'opere, ca și cari pictorii alor zece vécurî nu-s în stare se producă. O răutăcioșilor ce nu sunteți în stare a face! Dacă de tot cu nedreptatea vóstră nu mă puturăți ucide sufletesce, vrurăți a mă omori trupesce. Dumneđu din ceriu vé bată! [Strigă] Porfire! unde ești?

Mărióra: [Intrând] Mă rog unde e pictorul Murdărescu.

Murdărescu: Ce vrei cu el?

Mărióra: 'Iam adus și cele 5 coróne cu cari i-ași mai fi dátore pentru fotografia ce mi-o face.

Murdărescu: Eu? Mie?

Mărióra: Cu d-ta n'am nimică ci cu pictorul Murdărescu.

Murdărescu: [Uimit] Cu pictorul Murdărescu? D'apoi că dóră eu sum acela.

Mărióra: Póte să fii și d-ta, căci de murdar véd că ești murdărit, dar pictorul pre care eu îl întreb e altă pánură de om; tinerel și subțirel cum ar fi tras prin inel.

Murdărescu: Ai smintit copila mea numele și locuința.

Mărióra: Dóră s'a mutat de aici?

Murdărescu: Pictorul Murdărescu nu.

Mărióra: Atunci vé rog spuneți-mi de vine în curund?

Murdărescu: Eu nu te pricep copilă.

Mărióra: Las în loc, căci dóră de aceea ești cercuit la cap, ca se nu mă pricepi.

Porfir: [Cântând]:

Cine n'are noroc n'are
De cum nasce până móre,
Nici eu n'am, nici n'am avut
De când mama m'a născut.

Bată-l Precesta lui D-đu cărciumar de jidan...

Murdărescu: Ce ți-î méi?

Porfir: [spărios] Nimic domnule Murdărescu, m'am împedecat de o petró și de aceea-s mánios.

Mărióra: [La o parte] Ómenii aceștia ș'or schimbat sufletele.

Porfir: Ba numele.

Mărióra: [Cătră Porfir] Ți-am adus și cele 5 coróne; apucate-ai de lucru.

Murdărescu: De ce lucru?

Mărióra: Ți-am spus și mai înainte, de ce mă întrebî? [Cătră Porfir] Domnule Murdărescu orî-cum te și chiamă, te-ai apucat să-mi lucri fotografia?

Porfir: [hesitând] Apu... ba... ba... apu... ba încă... nu.

Murdărescu: Prăpăditule [cătră Porfir] ce ai făcut? În ce joc necinstit mi-ai murdărit frumosu-mi nume?

Ruja: [Intrând] Tu aici Mărióra? [cătră Porfir] Cum îți succede fotografia mea?

Murdărescu: Ce fotografie?

Ruja: Lăgă-te unde te dóre; cu d-ta n'am nimic.

Murdărescu: (mánios cătră Porfir) Ce ai eu femeile aceste? Ce caută la casa mea? Imi dehonestezi casa? Afară din casa mea prăpăditule și prăpăditelor. [Le deschide ușa]

Ruja: Nu-ți ții léfa¹⁾? că-ți despice căpătina cu ploierul acesta.

Mărióra: Nu ne ducem până nu ne căpătăm icónele plătite cu banî scumpî.

Murdărescu: [deschidénd ferésta] Polițai!

Porfir: Pentru Dumneđu domnule nu mă nimici!

Ruja: Fotografia, căci de unde nu te denunțăm.

Porfir: Ai puțină răbdare. [Incinge un penel gros într'un vas cu văpsele și-î trage cu el preste buze].

Ruja: [Sberând] Ajutor, ajutor!

Un polițai: [Intrând] Cine, pre cine omórá aici?

Porfir: Domnia ei [arătând pre bucătărăsa Ruja], s'a îndrăgostit de domnul Murdărescu și fiind-că domnia lui nu-î împărțesce simțemintele dragostei, în nemărginita-î desperare, voi să se invenineze cu terpentin, dar spre norocire a beut din văpsele numai.

Ruja: Fotografiă!

Porfir: Tablou.

Cortina cade.

Antoniou Popp.

¹⁾ Gura.

Un sunet de toamnă.

*Cad frunzele și trist prin aer sbóră,
Selbatic vântul lung și greu vüiesce
Natura de durere se sfîrșesce:
Pustietatea toamnei se scobóră!*

*Departen cęță codrul se răresce
Făcut pustiu, aprópe ca se móră...
Acest tablou a morții mę'nfióră
Și gânduri negre'n minte imi trezesce!*

*Speranțe veștede, pre veci sburate
Cum me-ați lăsat în brațele durerii...
Prin inima mea golă și pustie.*

*Tomnatic vântul desperării bate....
Se póte sę-mi sosască'n pragul verii
A vieții mele toamnă timpurie?!*

Emilian.

Adevăruri și sentințe.

— Din limba italiană. —

Fisonomia este icóna sufletului.

*

Cumpătarea este comóra înțelepciunii.

*

Interesul, plăcerea și gloria sunt cele trei motive ale asocierii și a conduitei ómenilor.

*

Rațiunea voiesce necesarul, amorul propriu caută plăcerea, ér pasiunea pretinde superfluul.

*

Pomií marí adese ori dau mai puțină umbră, decât cei micí.

*

Escesul pasiunilor este de comun cauza nefericirii ómenilor.

*

Iubirea de necumpătare este dușmanul, care aduce ómenilor cele mai marí stricăciuni; dușmanul, care ne debitéză puterea, ne răpesce averea și ne strică cel mai mare bun: sănătatea.

*

Sgărăciții sunt asemenea cailor, carí pórtă vin, însă beau apă; asemenea măgarilor, carí cară aur, însă męcă polomidă.

*

Calea de la virtute la viț este cu mult mai scurtă, de cât de la viț la virtute.

*

Dela bunătatea legilor, dela probitatea oficiului, dela obedința sudiților, dela bravura soldaților, dela spiritul speculativ al comerciantului și în fine dela activitatea economului, atěrnă vigórea și prosperitatea statelor.

*

Fidelitatea, gloria și bravura caută se fie problema unui soldat, dacă voiesce se fie adevěrat apărător al patriei.

*

Nefericiții află mângăiere în speranță.

*

Omul numai atunci se póte cunósce mai bine, că ce plătesce, când jócă, când e mánios și când e beat.

*

Lumea e plină de nemulțumire, trăiesce pentru nemulțumire, lucră pentru nemulțumire și tot-déuna are a face cu nemulțumirea.

*

Dușmănia este pentru suflet aceea, ce este fortuna pentru aer.

*

Ómenií se înșelă, dacă cęcă norocul în plăceri și îngâmfarí, pre când în acestea află numai umbra aceloră.

*

Înțeleptul numai în virtute póte afla indestulare; ea este scutul contra multor rele.

*

Modestia și umilința sunt mijlóce, prin carí omul își póte căștiga iubire, afect și amicitie.

*

Omul virtuos vorbesce puțin despre calitățile sale bune, ér pre ale deaprópelui le laudă.

*

Patru lucruri sunt de prețuit, dacă voim se fim fericiți: sănătatea, linisce sufletului, norocul și amiciei, carí iubesc sinceritatea.

*

Înțeleptul pune folosul înaintea plăcerii și lipsa înaintea folosului.

Iuliu Bugnariu.

Din caietul unui „portolicoș.”

— Amintiri militare. —

I.

— Haptac!

„Domnu Gifraită” își suci odată mustetele ungurești și deschidându-și gura astfel ne grăi (stil homeric!):

— Cu ziua de ați ați intrat în șirul mândrilor ostași. Trebuie se vă simțiți fericiți și mândrii, că vi-s'a permis se vă îmbrăcați în haine gloriose de cătane!

Eu privii la pantalonii mei cărpiți în genunchi, la „boconcile” ce-mi clătinau în picioare, ca nisce măsele uitate de sorțe în gura unei femei de 70 ani, privii la „Aermelleibi”-ul meu sfirticat în cote, murdărit sub bărbie și numai de jumătate încheiat, căci nu avea decât 2 nasturi de — pantalonii, și-mi gândem în mine.

MUNTELE FRANCISC IOSIF I.

Dar n'avui vreme se mă gândesc nimic, căci „domnu Gifraită“ își continuă vorbirea:

— Stați într'un loc, nu vă tot mișcați! Ori ce s'ar întâmpla voi trebuie se stați în linisce! (Ca românii din Oradea-Mare în privința culturală și națională, gândii în mine! Ehei, de-ar fi toți ca ei ce bune cătane am mai avea!) Credeți că încă tot „cibilisci“ sunteți? Am se vă învăț eu, cum trebuie se vă purtați ca soldați! Când mă vedeți pe mine trebuie se stați haptac ca înaintea lui Dumnezeu! Măgară ce sunteți!

— Ei vedeți, imi dizei incet, — și la cătănie îți poți înmulți cunoscințele. Nică nu sciam până acuma, că și înaintea lui Dumnezeu trebuie se stai haptac! — și din trecere de vreme încercai a-mi revoca în memorie icóna lui Adam, când îl chema Dumnezeu.

Infanterist Adam!

Și Adam vine în „Laufschrift“ și oprindu-se în fața lui Dumnezeu, în depărtare de 3 pași, cu călcăile strânse la olaltă, își duce mâna dreaptă la tâmplă și salută „stramm.“

— Befehlen Herr. — —

Incepu a zimbi.

— Ce ai acolo se zimbesci, imi dizei numai decât „domnu Gifraită.“ Vorbele mele nu sunt glume, ca se ridă de ele, eu nu sciu face glume, eu numai serios vorbesc, și demn, și cum se cuvine unui ostaș vrednic, și eu nu sciu face glume și și..... și-acum „abtrit.“

Astfel își încheiă „domnu Gifraită“ mesajul său de tron.

Eram dară cotună împăratăscă pe 8 săptămâni de zile! Privii în jur să-mi cunosc noua reședință.... Un șopru lung, lung ca o predică românească în o dimineță rece de erno, și pustie și gola, ca salele unde de obicei se țin adunările culturale ale despărțimintelor „Astrei.“

În șir lung și trist erau răzimate de părăți cuierile în cari trebuia se ne atârnam uneltele.... Ei! și-avem atâtea de tôte încât nică nu sciam unde se le așezi tôte! Avem „bornyeu, chepenyeag cu 2 curele. valdugău, pătrintaș, pușcă, Ibersvung mit baionet, feld-flașcă, broșac, șaică“ și aste tôte trebuia se le atârnam în 3 cuie!

Eram în mare zăpăcelă și nu sciam de ce se mă apuc mai întâi, când îl văd pe „domnu Gifraită“ apropiindu-se de mine și oprindu-se zimbind în fața mea.

— Ei așa, că nu scii, cum trebuie se așezi lucrurile, mă agrăi el! — Dar voi credeți, că cătănia e numai așa lucru de nimic, dar vă înșelați. Cătănia — și „domnu Gifraită“ se ridică drept în sus — cătănia e o meserie nobilă, meseria cea mai nobilă, e e...

De-odată se opri și începu a-mi ajuta.

— Ei, ce voiam să-ți spun numai! — începu din nou, era cât p'aci să uit. Nu-mi poți înșchimba o corónă?

— Cum nu, cu plăcere dizei eu — „măgulit“ de onorul ce-mi făcea și-i numărăi în palmă 5 libre.

— Îți mulțumesc, imi dize el depărtându-se. Peste cincă zile la „fasolaș“ (primirea lefi militare) o să-ți dau coróna.

Hm! gândem în mine, ciudat schimb de bani, dar avem părăle și putem accepta cincă zile.

Incetul cu incetul m'am dat cu noua mea poziție în „situația schimbată“ și o ducem destul de bine, mai ales, că „oberlaidinantul“ meu, un nemț de omenie cu numele Monigl, imi permise se locuiesc afară în oraș....

Cincă zile după „instalarea mea“ mă prezint domnului „Gifraită“.

— Ah, da, vii după corónă! Indată, indată, fă bine dămîi înderpt din un zlot.

Eu, în naivitatea mea de „cibilist“ îi pun în palmă o corónă...

— Așa. Acum ți-s dator cu un zlot. Așa ți-o poți mai bine ținea în minte....

Am înghițit una și am tăcut.

Și asta se ține dora de cătănie. În trecăt însă amintesc, că domnu „Gifraită“ și adă încă mie dator cu zlotul...

Odată voia se mi-l plătescă.... Era chiar în ziua plecării, și-mi ceruse să-i dau „inderpt“ din o „hârtie de cincă“, dar durere n'am avut să-i dau.

Să-i fie de pomână.

Ce-am mai pățit, cum am mai dus'o, o s'o povestesc de altă dată.

M. Aegea.

La începutul veacului.

*Se tot certă și adă savanții
Óre-un nou veac s'a 'nceput,
Sau de vécul vechiu nică astăzi
Pe deplin nu a trecut.*

*Vechiu sau nou veac de se 'ncepe
Greu e a se stabili....
Una sciu cu siguranță
Ómenii cei vechi vom fi.*

*Mică de suflet, mari la patimă,
Falși, fățarnici și nedrepti....
Omenimea să se schimbe
Tu se nu te mai aștepti.*

I. I. Sceopul.

Din trecut.

Aniversarea deschiderii școlilor din Blaj — despre care cetisem în Nr. 6 al fôiei Unirea din Blaj, îmi dă ocaziune a desvâli ceva din trecutul îndepărtat.

Voiu scrie ce am auzit din gura unui preot bătrân, care în 1836 ca poetă, — pre cum și în 1838 a luat parte activă la această serbare, — ca student al acestor școli de cari și astăzi întreaga românime trebuie se grijască ca de lumina ochilor.

E bine să se vadă cum au gândit bătrânii și pre ce cărări au pornit ei, — pentru ca noi basați pe trecut se ne clădim viitorul.

Era pe vremea când românii începură a-și prețui cu deosebire și a-și curăți limba de străinism.

Pre când nu era vorba de un Alexandri, care se alcătuescă limba dulce de ađi — când Coșbuc încă nu era ca se culégă toate mărgăritarele limbei de la popor și se le espue în încântătorea lui poesie ei numai marele Cipar începea a planisa grandioșele sale lucrări limbistice, — dar limba românească totuși era mândră și dulce, fermecătore și senină, după cum se va vedea mai la vale.

Bătrânul preot cetind critica lui Dr. Grama contra lui Eminescu era entusiasm de ideile creștine și optimiste ale regretatului canonic și începă a-mi povesti cu foc, condamnând pessimismul.

... Și noi bătrânii ne-am avut durerile și suferințele noastre — dar n'am fost blasați și deserați ei ne-am căutat cuviincios jelea și ne-am mângăiat.

... Și-apoi motivele jelei noastre erau cu totul altele. Voi vă faceți ridicoli... cântați și divinisați nesce femeii nevrednice, cum face și Eminescu și apoi ce e mai mult le cântați și înși-vă recunosceti nevrednicia lor.

Noi nu făceam așa... Eram mai cuminți, ca se nu ăic mai de omenie....

Êta de pildă ăicea scumpul bătrân pot sê-ți citez și ađi totă poesia ce am cântat'o eu cu tovarșii mei:

La trei sfinți 1836.

Ađi trei rađe dintr'amediă
Orizontul luminéză
Gregor, Ioan, Vasilie
Cu o veselie.

Cinste 'n psalmi cântări frumôse
Se aducem cestor raze
Care luminéză.

Blaju-i mic însê mirôse
Liliône — flori frumôse
Cari, o pronie cerescă!!
Se nu veștezescă!!

Ternavele sunt sêrate,
Tulburî și 'n mol inglodate.
Vai ce rêutate!

Arieșul se răcesce
Oltul se tot mai iușesce
Stréinul sacă, ostenesce
Nici una nu cresce.

Mureș — Mureș apă lină
„Prea de mulți străini esci plină“
Someș, apa ta-i prea rece
Ca de vécuri ăece.

Munții rēcî fără simțire,
Câmpii fără de rodire,
Tôte 'mbracă altă fire,
Vai... tristă privire!

Trecem, trecem frați dincôce
Unde clima totă côce
Zefir suflă pace....

Nu era pe sama românului numai un colț de pământ între celea două têrnave inglodate, unde strălucea lumina la Blaj... și în 1836 poetul striga:

Trecem, trecem frați dincôce....
Unde clima totă côce.
Zefir suflă pace.

Veđi, ăice bătrânul, cu lacrimile suvenirilor trecute în ochi, veđi, mie și ađi îmi place poesia asta cu mult mai mult, ca vorbele ce le înșirați voi măiestrit, pentru ca se arêtați lumii că ați suferi ceva — pe când aievea — chiar nimic nu suferiți.

Ți-am spus ăicea ei, că și noi am avut durerile noastre, — dar noi am avut și dureri mai nobile și am și fost mai sinceri în espunere.

Êta o poesie jelnică ce se cânta prin Blaj pe vremea scumpului Episcop Leményi, — ascultă-o și pe această, — c'apoi îți voiu recita „Ecloga“ din 1838.

— Scrie-o! mi-a ăis bătrânul.
Am scris'o. Êta'o:

Verșul sîngurătății.

Petrilor și voi simțiți
Starea mea și mă jeliți;
Silit se calătoresc
Chinul morții pătinesc. —

Trist și jalnic ca un euc,
Singur sum unde mă due,
Că inima, sufletul meu,
Rêmas-a când plecai eu.

Departa de ce mi-e dor
Mii de ori pe cêsuri mor
Și oftând eu mă topesc —
Tot n'ajung unde gândesc.

O lacrimă, un suspin,
Tot m'ar ușura puțin, —
Dar al ochilor isvor
Nu va sê-mi dea ajutor.

Plângeți, plângeți ochisorî,
Suspinuri fiți mai ușorî,
Că... vrea norocul meu tiran,
Minutul sê-mi fie an.

Vrea vécuri se fiu căsnit,
Rêul meu n'are sfêrșit

În adevêr — o duișie blândă-l cuprinde pe om cetind sau auzind aceste verșuri — rêmase numai în pomenirea unor doi-trei bătrâni din timpurile anilor 1830—40.

Ecloga din 1838 e următoarea poeziară pe carea și subscrisul a învățat-o ca copil în școla poporală din satul nasterii sale M.-Gheja pe la 1869.

Veniți muse — odată
Din muntele sanct,
Laudă s'aducem
Némului înalt;
Care-acuma éráși
Frumos înflorește
Cu sciințe înalte
Fii și-i hrănește:
Și pe toți îi crește
In sênul său dulce
Ca de-înalte lucruri
Éráși să se apuce.
Calcă dar Române
Acum — înainte
Se fii de-o potrivă
Celor-alalte ginte.
Prinde de-odată
Sciințele 'n brațe,

Fii tîi la școlă
Se umble-i învață,
Că dintrânsii érá
Vor ieși afară
Fii tîi Români
In dulcea primăveră.

Érá tu frumósă
A nației flóre
Cu-'noirea vremii
Fii spre 'naintare
Și primind acésta
Puțintică jertfă
Iniméză cruda
Incepută rêvnă.

Prin 1848 — continuă octogenarul preot — un óre-care N. S. ne-a dat Verșul munților pe care-l cântam pe potecile de munte a iubitei patrii și ne mângăiam.

(Va urma.)

George Simu.

Aș vrea...

*Aș vrea se fiu un lac estins
Ér tu se fii sórele — aprins
Și se privesci la mine!*

*Aș vrea se fiu un isvoraș
Ér tu un mic, verde, buhaș
Și se te-aplecî spre mine!*

*Ași vrea se fiu rug înverdit
Ér tu boboc mândru 'nflorit
Impodobindu-mă fruntea!*

*Și-un fir de grâu se fiu așa vrea
Ér tu o mică păsărea
Ca se mă 'nghiți aievea.*

Nițu.

ILUSTRĂȚIUNILE NÓSTRE.

1. Intru memoria lui Georgiu Bariț, al cărui portret decorează pagina primă a Revistei noastre, s'a celebrat în anul acesta un părăstas în biserica gr. cat. din Sibiu, „Tribuna“ folosește potrivită ocaziune se spună, că la mormintul acestui mare bărbat care atât a lucrat pentru némul său, nu este decât o simplă cruciuliță de lemn.

2. *Câmpeniș*. In partea nord-vestică a munților apusenî, nu departe de Abrud, pe marginea stângă a Arieșului, e situat între munți și dealuri, într'un loc foarte romantic, opidul Câmpeniș a cărui ilustrațiune o prezentăm bunilor noștri cetitori pe pag. 3. a Revistei noastre. Câmpeniș numără cam la 2000 locuitori, e o localitate încântătoare și de mare însemnătate pentru noi români, din punct de vedere istoric, căci de acesta sunt legate cele mai scumpe amintiri istorice ale némului nostru.

3. *Biserica din Lipova*. In timpul din urmă ridicarea de sfinte lăcașuri D-deesci după spiritul timpului modern și la noi la români a luat un avânt îmbucurător. Prin orașe și prin sate se ved ridicare frumoșe biserici românesce, a căror vedere îți umple ânima de bucurie, o astfel de frumoșă biserică este și cea din Lipova, ce ne-o înfățișeză ilustrațiunea noastră de pe pag. 4.

4. *Marea Lunetă dela expoziția universală din Paris și mașina sburătoare*. Ilustrațiunea de pe pagina 5 ne înfățișeză a) cuprătorul și manevrarea sticlei topită pentru lentilă, b) mărimea com-

parativă a oglindei de 2 metri de diametru și o alta de 3 metri, c) o oglindă brută și o alta spartă.

Topirea sticlei din care se tórna lentila, e împreunată cu forțe mari greutăți, de aceea și costă o mulțime de bani.

La luneta cea mare dela expoziția din Paris numai sticlele lunetei au costat 600.000 franci.

Luneta acésta este cea mai mare din câte sunt pe lume și se vede luna prin ea ca și cum ar fi numai de 67 kilometri de aprópe, pe când in realitate e de 382.000 kilometri depărtare.

5. O altă invenție interesantă descoperită de mintea omenescă este mașina sburătoare, ce se vede in ilustrațiunea noastră de pe pag. 7.

6. Lucrători din minele de diamant dela Kingstovn (țara Kimberley). Ilustrațiunea de pe pag. 10, ne înfățișeză o mină de diamant in apropiere de hotarele Transvalului din Africa sudică, din acea parte unde s'a vârsat atâta sânge între Englezii și Buri pentru bogăția acelei întindere de pământ.

7. *Natalia*. Pe pagina 11 punem in vederea cetitorilor Revistei noastre portretul mamei regelui Alexandru al Sârbiei.

8. Ér pe pag. 13 tabloul ce represintă înalta societate ce a fost posată pe piscul așa numit muntele Francisc Iosif I. in România, botezat așa pentru aducerea aminte de visita făcută in anul 1894 de monarhul nostru la Curtea română.

Facem destul recercărilor din mai multe părți, dând drept adaus la Revista noastră o colecțiune de articlii interesanți, atât de pre terenele artelor cu cari se ocupă mai des amatorii, cât și de pre terene industriale punând la dispoziția cetitorilor atât receptele cele mai bune, precum și descrierea celor mai noue invențiuni, întocmiri moderne etc. Nu espunem program, căci ar fi lucru cam greu, ci promitem a presta tot ce ne va fi posibil ca astfel nu numai se procurăm cetitorilor lectură plăcută, ci se le punem la dispoziție instrucțiuni ușore, recepte escelente etc. pre cari se le pötă întrebuița cu succes in viața practică.

Viitorul va arëta dacă acësta întreprindere va fi încoronată de succesul deplin sau nu. Noi cerem sprijinul onor. cetitori și suntem siguri că munca onestă nu va rămënea neremunerată,

REDACTIUNEA.

Noutăți pentru biciclete.

In tot anul se ivesc renovări, invențiuni noue, diferite întocmiri patentate pe terenul fabricării, — ađi atât de lățițe — a bicicletelor. Anul 1899 a adus in număr considerabil biciclete fără de lanț. Anul 1900 ne va produce între multe altele cu deosebire doue renovări de mare importanță.

Este lucru cunoscut fiecărui biciclist că, „transpunerea“ (übersetzung) este de mare importanță cu deosebire când e vorba de celeritate. Dacă un biciclist vrea se mērgă cu repeciune mare, atunci folosește bicicleta cu transpunere mare; dar cu cât transpunerea e mai mare, cu atât mai mare putere se recere la mănarea bicicletei. De sine se înțelege că acësta putere se recere înđoit atunci, când trebuie se mănăm bicicleta la deal. Spre a ajutara in casuri de atare natură s'a inventat o întocmire nouă cu ajutorul căruia biciclistul in decursul mersului fără a se cobori sau a se opri prin o singură apăsătură pre un brățar e in stare a schimba proporția transpunerei. Dacă merge decı pre drum bun și oblu atunci folosește transpunere mare și merge, se înțelege repede; dacă a ajuns la un deal, apasă pre un brățar prin ce rötă dentată carea e întărită la pedale se micșoréză și transpunerea e mai mică, prin urmare și putere se recere maș puțină.

Acësta e o înoire in sine förte ponderösă, dar până nu-și va da judecata „praxă“ specialistul cel mai escelent, nu ne putem pronunța hotărıt nice pro, nice contra.

Byciel.

Fotografii magice.

După-ce „Rev. Il.“ e unica fóiă care — după-cum m'am convins din anul trecut — a luat o directivă corēspunđetöre spiritului timpului modern; cetind cu plăcere articolul „Cum se fotografăm?“ ca o specialitate sau mai bine đis ca un „curiosum“ sē-mı fie permis a da publicității o procedură carea tuturor „amatorilor“ le va procura mult haz.

E vorba adecă — dupăcum arată titlul — despre fotografii magice, adecă atari cari le putem produce inaintea ochilor orı cui pre o hărtie albă.

Écă cum:

Facem de pre sticla negativă o copie pozitivă pre hărtie- celloidin, dar trebuie se folosim hărtie fără lustru (adecă „cellöidimatt“).

După ce am copiat, fără a o băga in scaldă aurătöre sau a o spăla o băgăm in scaldă fixativă adecă in soluțiunea:

100 gr. apă destilată

10 “ Natriu hyposulfuric

după ce in acësta scaldă a stat 10 minute, o scótem afară și o spălăm bine.

După ce am spălat'o, o băgăm in o scaldă din ingredientele următöre:

30 centm. cubici soluțiune saturată din hydrargynium-chlorid;

4 “ “ acid de sare.

In acësta scaldă vom observa că copia începe a-și perde colórea avută și pe încetul dispare așa că la un anumit timp hărtia

sensibilă pre care a fost copia, rămâne albă; chipul e invisibil. In această sta e punem copia respective acum hârtia sensibilă cu chipul latent să se usce.

Pentru a putea face, ca chipul dispărut se reapară, ne folosim de natriul hiposulfuric și încă ca privitorul se nu observe nimic astfel, că pregătim o soluțiune saturată de natriu hiposulfuric (disolvăm în apă atâta natriu hiposulfuric, cât e în stare a disolva). In această soluțiune concentrată muiem bine mai multe côle de hârtie sugătoare albă și după ce s'a muiat bine o punem să se usce.

Dacă voim a ne produce facem pre cum urmază:

Arătăm hârtia sensibilă albă, pre carea am pregătit-o după instrucțiunea de sus, și care poartă în stratul ei chipul latent și nevisibil. Spunem, că pre această hârtie albă noi fără a desemna, vom ferma chipul cutare (aici spunem chipul latent d. e. casa respectivă, privirea respectivă, portretul cuiva etc. după negativul ce am folosit).

Se înțelege nu voiu căpăta creșmânt, ci răspunsul va fi se vedem?

Atunci luăm o colă din hârtia sugătoare pregătită după cum am arătat mai sus, o arătăm respectivului să se convingă că și această e albă și nu e nimic pre ea.

Apoi o udăm cu apă și o punem pre partea sensibilă a hârtiei de cellöidin.

Abia trece o minută și ne convingem că chipul latent erăși a reapărut spre uimirea și hazul tuturor celor din jur.

Cine nu crede, probeze și se va convinge, că și el va câștiga multe „remășaguri“ cum am câștigat și eu.

(După „At. d. Phot.“)

Dr. A. M.

Recepte.

Apă pentru dinți.

Sub numele „Cosmin“ se vinde în apotece și droguerii pentru banii scumpi o apă de gură foarte bună. Ecă receptul acesteia:

Formaldehyd	0.32 gr.
Alcohol	58.05 „
Apă	41.26 „
Extract de Mirth	0.32 „
Sacharin	0.02 „
Oleu aetheric	0.02 „

Dacă voim a avea nu 100 gr. ci mai mult, atunci luăm fiecare ingredientă de atâtea ori mai mult, de câte ori 100 gr. voim a avea.

Chimist.

Contra bureților (de pre față.)

Punem într'o sticlă soluțiunea făcută după următorul recept:

Rp.

Salmiak	4 gr.
Accid-muriat-pur.	5 „
Glycerin.	30 „
Jungfrauenmilch *)	50 „

Cu această fluiditate ungem cu ajutorul unui penel bureții séra și diminéța, scuturând tot-déuna sticla bine.

Chimist.

DE ALE POPORULUI.

CREDINȚE.

Gogoșile de tufă (Quercus) nu e bine se le vadă găinile; căci îndată ce le vad nu vor mai oua.

Găinile, care cântă cocoșesce, trebuie tăiete, căci trag rău (cobese). Capul lor nu trebuie să se mânânce.

Nu trebuie să se lase, ca cocoșii se trecă preste trei ani, căci altmintrelea ei ouă un ou, din care va eși un smeu.

Brobónele sau bubulițele de pe obraz pier îndată ce ne vom șterge fața cu batista altuia care n'are brobóne; fără se ne vadă căci brobónele vor eși atunci la el.

Nu e bine se stăm în picioare la spatele altuia, căci pe lumea cealaltă acela ne va purta în spinare.

Când vine popa cu botezul, fetele mari légă mărgelele, pe care le poartă la gât cu o ață și le pune la ușa ca se trecă popa peste ele. Indată ce popa trece, ele trag repede mărgelele căci altfel, dacă trece înderēt peste ele, se întórce și dragostea dela ele și easă odată cu popa.

Fetele mari mai mânâncă cu cusutura în pólă pentru ca se nu o mai uite nici-odată etc.

P. Trache.

Doine din Craiu-Dorolțiu (comit. Satu-Mare.)

Mândru-i codru și 'npănat
Eu tiner și superat,
Mândru-i codru și 'nfrunzit
Eu tiner și necăjit.

Codrule cu frunza lată
Pice piatra nu te bată,
Codrule frunză mierie
Amar plâng tu mă mângăe.

Codrule cu frunză lungă
Pice piatra nu te-ajungă
Pice plóie, néuă, ghiată
In tine fie viață.

Eu mă duc codru rămâne
Frunza plânge după mine
Ea dice se plâng și eu
Plângă deșu lucrul cel rău
Că destul voiu plânge eu
De voiu ajuuge la rău.

Culese de Grigoriu Popu.

*) „Jungfrauenmilch“ este compus din 10 gr. tinctură de benzoe în 100 gr. apă de rose.

Cronica.

Satul „Carmen-Sylva.” Satele românesce înființate la delta Dunărei prosperază frumos, în satul „Carmen-Sylva” s'au așezat 800 persoane, cari afară de economie se vor mai ocupa și cu cultura bumbacului.

Cu bicicleta la Paris. D. A. Pucher, cunoscutul biciclist din București, va întreprinde în cursul lunii Iunie o călătorie cu bicicleta la Paris. Plecarea va fi în 24 și sosirea la Paris va fi în 29 Iulie.

Procesul Revistei Ilustrate pornit contra d-lor Ioan Pop Regeanu ca redactor responsabil, Ioan Baciuc ca editor, Carol Csallnei ca tipograf și Alexandru Roșu ca fotograf, pentru articolul „Andrei Mureșan” publicat în Revista Ilustrată Nr. 2 din 1898, s'a sistat decherându-se acușati de nevinovați prin sentința judeului investigator din Cluj Nr. V. M. 119 din 28 Maiu 1900.

Burii, acest brav popor din Africa de sud, părăsiți de lumea civilistă, pe lângă totă vitejia lor și pe lângă toate colindările de spriginire, n'au putut răsi contra urieșei puteri a Angliei, au slăbit și au imbrăncit, perđend libertatea și independența lor. Republica lor va fi coloniă engleză, spre prēmărirea civilizațiunii!

Bibliografii.

„Cestiunea pedepselor în școlele noastre populare; studiu pedagogic asupra necesității și aplicații lor, de Iosif Velcean învățator rom. și notar al reuniunii.

A apărut în tipografia Archiepiscopiei din Sibiu și se află de vânzare la autorul în Reșița-montană, prețul e numai 40 fileră.

Recomandăm cu totă căldura d-lor învățatori acest studiu eșit din peana binecunoscutului autor — spre procurare.

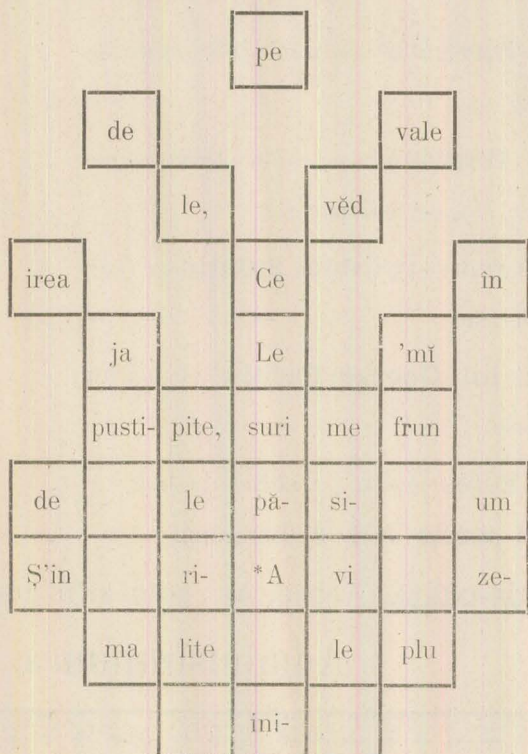
„Influența Slavor în Bucovina” este titlul unei broșuri scrise de Const. C. Hurmusache, ca răspuns guvernatorului Bucovinei, baronul Bourguignon.

Două ilustrate lucrate cu fineță artistică au apărut și se află de vânzare la institutul tipografic din Sibiu.

Prima ne înfățișează cimiteriul din Tebea și a doua Goronul lui Horea, le recomandăm cu totă căldura publicului nostru cetitor.

Gâcitură de șach

după săritura calului
de
Lucreția Mathe.

POȘTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

—*—

Cătră prea stimații nostri abonenti.

Am promis de a scôte „Revista Ilustrată” pre anul curent de doue ori pe lună în broșuri de câte o colă.

Punënduni-se însă în cale cu înființarea unei tipografii, o mulțime de pedeci, nu ne-am putut ținea promisiunea de a scôte Revista dela începutul anului.

Acum cu ajutorul lui D-șeu suntem cu tipografia în rënd și dela 1 Iunie a. c. am început a continua mai departe edarea foiei.

Pentru suplinirea restanței și îndestulirea bunilor nostri abonenti vom scôte „Revista Ilustrată” în broșure duble de câte 2¹/₂ colé (adecă cu o jumătate colă la fiecare număr dublu) mai mult decât promiseseam și va apărea de două ori pe lună.

Deci rugăm pe bunii nostri abonenti a ne scusa pentru întârzierea provenită nu din vina noastră.

REDAȚIUNEA.

Poesiile: Românul, Séra de primăveră, Fetita română, Romantă, Epi-grame și Ironii nu le putem publica.

D-lui G. P. în Șimleu, banii i-am primit și Revista de pe sem. I. al anului 1898 conform cererei D-vóstre v'e-am espedat-o la timp și credemcă o ați și primit.

D-lui Ioan P. Florian Somostelke. Am primit prețul abonamentului pro a. c. Revista își merge. Colecțiunii complete mai avem dar numai foarte puține de pe a. 1898. De pe semestru I. al acelu an avem încă multe. Dispuneți ce se v'e trimitem?

N. T. D. Am primit poeziile, sunt încercări bunișóre, dar nu le putem publica.

D-lui I. R. în N. Dacă operatul tradus de D-vóstră nu va cuprinde prea mult loc în Revista și va fi corespunđător se póte se-l și publicăm. Dacă voii însă se apară și în broșură separată noi suntem gata de a v'e implini și acesta dorința și încă pe lângă un preț foarte moderat — deci trimiteți operatul.

Abonentului nostru Nr. 2076. Broșura a XII-a din a. tr. ți-s'a espedat de aici.

O scenă din viața studentască e o încercare bunișórá, publicul nostru cetitor însă ascéptă mai mult, de aceea nu o putem publica.

D-lui E. B. Bota în Sárd. Mulțumim de încurajare noi încă avem speranță că pe lângă colaboratori activi, precum te avem pe D-ta, „Revista Ilustrată” va lua un avânt imbucurător.

Mai multor reuniuni de lectură. Nimie mai ușor decât a se constitui românii din tóte părțile din orașe și sate în reuniuni de lectură și a cere gazete românesce ca se li-se trimită gratis, pe basa acesta vom avea multe cabinete de lectură sprijinite de gazetarii români, se nasce însă întrebarea că atunci cine se sprijinescă foile românesce cari și așa abia se susțin?

D-lui V. D. învățator în M.-S. Același răspuns.

D-lui P. C. Am primit poesia:

Multe vorbe dulci sublime
Au eșit din sferi senine
Radios cu glas ceresc

.....
.....
.....
Inșe a farmecului simbur
Tot nu-l afli de cât singur
In cuvântul „te iubesc”

și am înțeles că e dedicată D-șórei M... pentru ce nu i-o trimiți dar ei? căci îi vei causa o bucurie cu mult mai mare decât nouă.

Bibliotecii academiei române în București. „Revista Ilustrată” de pe 1898 s'a trimis.

La mai mulți. Poesiile comandate îndată ce vor eși de sub tipar vi-se vor trimite.

Abonentului Nr. 118. „Revista Ilustrată” de pe a. 1899 s'a epuizat din anul 1898 mai avem câteva exemplare complete.

PRIMA TIPOGRAFIA ROMÂNEASCĂ
în
NORD-OSTUL TRANSILVANIEI.

Prin acesta fac cunoscut onoratului public, cumcă am înființat în Șoimuș (comitatul Bistrița-Năsăud) un stabiliment tipografic provădut cu cele mai bune mijloce tehnice, aranjat după stilul cel mai nou, cu literile cele mai moderne, unde se primesc spre executare :

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ

Cărți și broșuri,

Foi periodice,

Bilete de logodnă,

Invitări la nuntă,

ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURI,

Compturi,
PREȚURI-CURENTE

Cuverte,

Bilete de înmormântare,

CIRCULARE.

Cu cele mai moderate prețuri.

Tipografia BACIU, Șoimuș.

Comandele se execută prompt și cu acuratețea.

Prețurile sunt foarte moderate.

Tipografia BACIU în Șoimuș
(Sajó-Solymos u. p. Nagy-Sajó).

LA ADMINISTRAȚIUNEA FOIEI
„REVISTA ILUSTRATĂ“
în ȘOIMUȘ, u. p. Nagy-Sajó
se află de vânzare :

Calendar portativ

cu o mulțime de ilustrațiuni foarte frumoase și admirabil executat după clișeurile lucrate de cincograful curții imperiale din Viena :

- a) Compactat plastic în pânză cu înscricție de aur veritabil — — — fl. —.70
b) Compactat în carton cu înscricție aurie de imitațiune — — — „ —.50
c) Broșurat cu imitațiune de piele — — — „ —.40

Cum se fotografăm? — — — — — „ —.50

Oglinda inimii poezii de G. Bugnariu — — — — — „ —.50

„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția de salon — — — — — „ 5.—

„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția populară — — — — — fl 2.50

„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semestrul I, elegant compactată — — — — — „ 3.—

Portretul metropolitului Șuluțiu pe carton de luc — — — — — „ —.20

Portretul lui George Barițiu pe carton de luc — — — — — „ —.10

Castelul Peleş tablou pe hârtie de luc — — — — — „ —.15

Novele și schițe de I. P. Reteganul — — — — — „ —.35

Toți acei, cari comandă **tote opurile de mai sus de-odată**, capătă un scădemânt dela prețul indicat.

Administrațiunea.